

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stolp. peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D. večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 250, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vsilica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon šte. 50, upravnštva šte. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekalni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevsko št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

K ozdravljenju.

Vsa država stoji pod globokim vtisom
vladne krize. Državljeni, ki jih strahom pri-
tiska gospodarska depresija, se s strahom in
upanjem ozirajo v državno prestolico in ča-
kajo, komu bo izročeno državno krmilo.

Nam Slovencem gre danes za to, ali bo
ostala država v rokah nasilne klike, ki je z
nesposobnostjo gnala državno gospodarstvo v
propad.

Sedanja kriza je po svoji monstroznosti
prekosila vs eprejšnje. Parlamentarne počitni-
ce se v vseh kulturnih državah izrabijo zato,
da se neprisiljeno in preudarno, v miru, vo-
dijo politična pogajanja, ustvarjajo programi,
izdelujejo zakonski načrti, da je za jesen, ko
stopi vlada pred parlament, pripravljeno gra-
divo, ki naj ga zakonodajno telo absolviraj,
pa tudi trdna večina, ki bo po dogovorjenem
programu upravljal državo. Tako dela ves
svet, le pri nas ne. Pri nas se je sestal par-
lament in je našel — krizo. Še to ne. Da se
več časa brezplodno potrati, je ministrski
predsednik najprej v torek napovedal
krizo. Nato je vsak dan izjavil, da bo podal
ostavko in končno po enem tednu je res
prišlo do demisije.

Drugod po svetu se za vsako izprem-
bo vlade resno pripravljajo. Vse politične
stranke — i vlada i opozicija — se zavedajo,
da oboji nosijo odgovornost za državo in
njen dobrobit, zato resno skrbje, da zastoj v
državni upravi vsled krize ne bo velik in
dolgotrajen in je navadno, vselej ob ostavki
stare vlade že podana tudi rešitev in prehod
v novo fazo. Kajti vsaka daljša kriza jemlje
državi njen kredit v svetu, povzroči nered v
notranjosti, jemlje državljanom vero v njihove
predstavljitelje, je kratkoročno znamenje, da je
parlamentarizem in demokratizem v državi
večinah in dolgih kriz bolan, zelo bolan.

Zdrava demokracija odoleva vsem drža-
vam. Glejmo zopet bratsko Češkoslovaško.
Prestala je krizo, kakršne v naši državi ni bi-
lo in je ne bo. Treba je bilo kakorkoli dobiti
način za vzajemno sodelovanje med Čehi, Slo-
vaki in pa Nemci, ki so doslej sploh negirali
državo in so smatrali za svojo nalogo, da ji
škodujejo, kjer morejo. Brez Nemcev pa ni
imela nobena nova vlada večine. Kaj se je
zgodilo? Niti 48 ur ni bila Češkoslovaška brez
vlade. Za prehod je nastopila uradniška vla-
da in ko so bila pogajanja med parlamentarci
končana, je stara vlada odstopila, nova pa je
še tisto uro bila razglašena. To je zdrav razvoj.

Pri nas je kriza skok v temo. Po ostavki
vlade se začne v parlamentu intrigantski boj,
državljeni pa ga obupani zasledujejo, kolikor
ga sploh pronikne na dan.

Za našo Slovenijo posebej so bile prejšnje
krize čas strahu in trepetu. Vselej se je v Pa-
šičevi družbi pojavila tudi SDS in to je po-
menilo novo postajo križnega pota za vso
našo ožjo domovino.

Vsakokrat, kadar nam je vladala SDS
je vladal sovražnik vseh Slovencev, ki je med
nami sistematično uničeval ogromno ljubezen
za to državo, ki jo je naš narod prinesel k
njenemu rojstvu.

Danes strahu pred SDS ni več. Ta stran-
ka je zaenkrat tako temeljito doigrala, da vse
politično življenje gre mimo nje, kot bi je ne
bilo.

Značajno in trdo delo SLS, ki je v borbi
s centralizmom združila slovenski narod v
enotno fronto, rodi velike zgodovinske uspe-
he. Sovražniki slovenskega naroda, žerjavov-
ski centralisti so potisnjeni ob steno. Pod zna-
govitim praporom SLS stoji slovensko ljud-
stvo v strnjanih vrstah in mirno čaka, na tre-
notek, ko bo na svoji zemlji svobodno gospo-
darilo.

Slovenski narod hoče imeti toliko pro-
stosti in avtonomije, da bo mogel dvigniti
svojega duševnega in gmočnega bogastva, da
bo mogel organizirati kmetski stan, da bo mo-
gel dvigniti svoj delavski stan in da bo mogel
njegov trgovski in obrtni stan razmahniti vse
svoje zdrave sile.

Vse te pod centralističnim režimom tla-
čene sile Slovenije se bodo šele v združeni
Sloveniji mogle prebuditi in bodo mogočno
okrepile notranjo moč Jugoslovanske države.

Proti temu vzvišenemu cilju stopa SLS
z neuklonljivo močjo in ta zgodovinski uspeh
bo tudi dosegla postopno z vztrajnim in smo-
trenim delom.

Ta zahteva, ki jo ponavlja SLS v imenu
Slovencev že sedmo leto in jo uveljavlja pov-
sod naj je v vladi ali opoziciji — to hočemo
danes pribiti — ni le predpogoj za napredek
Slovenije, je tudi predpogoj za podvig cele
države. Popoln sporazum med vsemi tremi

Stara vlada ostane.

RADIKALI IN RADIČEVCI SO SE ZNOVA POBOTALI, NAKAR JE UZUNOVIČ
UMAKNIL OSTAVKO.

Belgrad, 16. okt. (Izv.) Razvoj dogodkov
tekem današnjega dneva in zaključek sedanje
krize je dal prav tistim, ki so bili prepričani,
da je včerajšnje prekinjenje pogajanj samo
pritisk na Radiča, da bi popustil in sprejel
druge pogoje, ki so jih stavili radikali. Ven-
dar je treba priznati, da je imel Radič s svo-
jim nastopom in odklonitvijo radikalnih pred-
logov toliko uspeha, da niso sprejeti vsi po-
goji, kakor so jih radikali narekovali.

NOVA POGAJANJA MED RADIKALI IN RADIČEVCI.

Še tekem noči so se vzpostavile zveze med
radikali in radičevci. Te zveze so tekem dne-
va postale živahnije. Na zasebnih stanovanjih
so se ponovno vršili sestanki med odličnimi
prvaki radikalov in radičevcev in drugimi v
poštev prihajajočimi strankami. Ti sestanki
so se nadaljevali celo dopoldne in popoldne;
zavzeli so ves čas, tako da ni bilo nobenih
drugih dogodkov in nobenih avdienc.

V ostalem je ves dan vladala popolna
desorientacija. Najfantastičnejše vesti so se šir-
ile. Govorilo se je, da je ostavka sprejeta,
pa se je zopet ta vest demantirala. Vsako
uro se je pojavila nova vest, vsako uro je
prišla na dan nova kombinacija.

SENZACIONALNE VESTI.

Proti večeru so se med časniki razšir-
ile senzacionalne vesti o sestanku dr. Ko-
rošca in Stjepana Radiča. Po teh vesteh se je
ta sestanek vršil na stanovanju Pavla Ra-
diča. Okrog 2 popoldne je po zatrjevanju in-
formatorjev poslal Stjepan Radič Pavla Ra-
diča z avtomobilom na stanovanje dr. Korošca
in ga prosil za sestanek. Z ozirom na ta se-
stane se je zatrjevalo, da so se poravnali vsi
nesporazumi in da je tekem današnjega in
jutrišnjega dneva pričakovati imenovanja no-
ve vlade z vstopom SLS v vlado. Po teh vesteh
naj bi SLS dobila ministrstvo za železnice in
prosvetno ministrstvo.

Te vesti so se zelo trdovratno vzdrževale.
Radikali kakor tudi radičevci jih niso deman-
tirali.

Nadalje se je zatrjevalo, da se je tekem
današnjega dopoldneva vršil ravnotako važen

sestanek med Korošcem in Srškičem. Na tem
sestanku da je v imenu radikalne stranke
Srškič ponudil dr. Korošču vstop v vlado in
da je bilo pri tej priliki tudi že govora o po-
gojih, pod katerimi bi SLS vstopila v vlado.

DR. KOROŠČEVA IZJAVA.

Z ozirom na vse te in slične vesti in kom-
binacije se je Vaš dopisnik zvečer obrnil na
g. dr. Korošca. G. dr. Korošec je Vašemu do-
pisniku izjavil, da je na teh vesteh nekaj res-
nice, nekaj pa popolnoma neresničnega.

Pred predsedništvom vlade je poslalo ve-
dno bolj živahno. Proti večeru so številni ča-
snikarji kar oblegali predsedniško predsobo.
Zunaj se je zbralo veliko število občinstva.
Orožniki in detektivi so imeli obilo posla, da
so delali pot ministrom in prvakom radikalne
stranke, ki so neprestano hodili k predsedni-
ku vlade, da bi se informirali o položaju in
stanju krize.

UZUNOVIČ NA DVORU.

Skoz do 9 zvečer je vladala popolna ne-
gotovost. Krožile so še vedno najrazličnejše
kombinacije. Okrog pol 10 je končno pred-
sednik ministrskega sveta g. Uzunović odšel iz
predsedništva na dvor. Časnikarjem ni dal
nobenih izjav. Na dvoru je ostal do 10. Ko se
je vrnil, tudi ni dal nobenih izjav, pač pa je
prosil časnikiarje, naj ga počakajo, dokler ne
bo o uspehu konference obvestil tovarišev-mi-
nistrov.

VLADA OSTAVKO UMAKNILA.

Ko je g. Uzunović okrog pol 11 odhajal iz
predsedništva vlade, je izjavil zbranim ča-
snikarjem: »Ker se je med koaliranimi strankami
sporazumno ugotovilo, da so se vzroki, ki so
izzvali vladno krizo, odstranili, je vlada svojo
ostavko umaknila.« Proti svoji navadi se je
topot predsednik ministrskega sveta hitro iz-
muznil skoz krdelo časnikarjev in na številna
vprašanja ni dal nobenega odgovora več.

STARA VLADA OSTANE.

Na ta način se bo kriza za sedaj končala
s tem, da je ostala stara vlada brez vsakršne
osebne spremembe, ne da bi se bila izpra-
njena ministrska mesta spopolnila.

Rešitev krize samo začasna.

Belgrad, 16. okt. (Izv.) Ko se je v poli-
tičnih krogih zvedelo za takšno rešitev krize,
so vašemu dopisniku ugledni radikali izja-
vili, da že samo dejstvo, da ni prišlo do no-
benih osebnih sprememb, da so ostala izpra-
njena mesta nespolnjenjena, najbolj dokazuje,
da je rešitev krize samo začasna, in da je v
prihodnjih dneh pričakovati nadaljevanja po-
gajanj v svrhu osebnih sprememb in v svrhu
eventuelne razširitve vladne koalicije.

Protokol med St. Radičem in radikali.

Belgrad, 16. okt. (Izv.) Kakor se je zve-
delo iz vladnih krogov, so je pred Uzunovi-
čevu avdienco in preden so se radikali odlo-
čili, da zopet sprejmejo koalicijo z Radičem,
sestavljen poseben protokol. V tem protokolu se
je natančno ugotovilo, zakaj se je kriza pri-
čela, kakšni so njeni vzroki in kdo je povzo-
čil nepravilne, radi katerih je vlada dala ostav-

ko. Poleg tega se je v tem protokolu natančno
formuliralo, kako se bo nadaljevala politika
in kakšne korake je treba podvzeti v svrhu
uveljavljanja vladnega položaja. Ta protokol
so podpisali radikali in Stjepan Radič, in na
podlagi tega protokola je prišlo do zgoraj
omenjenega završetka prve faze vladne krize.

Izpremembe v madjarski vladi.

Budimpešta, 16. okt. (Izv.) Državni upra-
vitelj ni sprejel demisije Bethlenove vlade.
Ostala je stara vlada z nekaterimi resortnimi
spremembami. Ministrstvo za zunanje zadeve
je prevzel Valko (prej trgovinski minister),
ministrstvo za notranje zadeve Szidovskij,
trgovino pa profesor Hermann.

Budimpešta, 16. okt. (Izv.) Novi člani vla-
de so položili danes v roke državnega upravi-
telja prisego.

narodi bo tudi zbornici ljudskih zastopnikov
šelega omogočil tisto vzajemnost, ki je podlaga
za parlamentarno delo. Slovensko in hrvatsko
vprašanje, ki je danes v državni politiki glav-
ni kamen spotike, je treba z iskrenim spo-
razumom, z ugoditvijo zahtev teh dveh naro-
dov enkrat za vselej izbrati, pa bo tudi bel-
grajski parlament dobil svojo silo.

Budimpešta, 16. okt. (Izv.) Novi notranji
minister Szidovskij je dal danes novinarjem
izjavo, v kateri je poudaril, da bo skušal vzdr-
žati harmonijo z zastopniki časopisja. Prosil je
pa časnikarje, da ne kalijo te harmonije.

Budimpešta, 16. okt. (Izv.) Državni upra-
vitelj je imenoval Aleksandra Strajawskega
za političnega državnega tajnika v ministrstvu
za notranje zadeve.

ZAKLJUČEK ŠKOFOVSKE KONFERENCE

Zagreb, 16. oktobra (Izv.) Konferenca ju-
goslovanskih škofov je zaključila svoje delo,
ki je bilo razdeljeno po posameznih sekcijah.
Razven jugoslovanskih nadškofov in škofov,
je prisostvoval konferenci tudi papeški nuncij
msgr. Pellegrinetti. Storišni sklepi še niso
znani, objavili se bodo s posebnim komuni-
kacijem. Nekateri škofje, med njimi tudi dr.
Jeglič, so nočjo že odpotovali domov.

Dr. Nikić išče zaveznikov.

Zagreb, 16. oktobra (Izv.) Kakor doznava
Vaš dopisnik, je poizkusil dr. Nikić približati
se hrvatskim federalistom, z namenom, da po-
polnoma prestopi v njihovo stranko. Vendar
so se tozadevna pogajanja razbila. Dočim sta
dr. Bazala in dr. Trumbić podpirala dr. Ni-
kića pri njegovem poskusu vstopiti v stranko
hrvatskih federalistov, sta se temu uprta
predvsem kmetska zastopnika HFS, Jagatić
in Uroić. Na njuno zahtevo je bil Nikić odbit.
Sedaj upajo Nikičevci, da jim bo uspelo za
slučaj, ako bi se v sedanji krizi ne mogli pre-
riniti do vlade, stvoriti aranžman z davidovi-
čevci. V tem slučaju bi nikičevci prestopili v
Demokratsko zajednico. Vsekakor je gotovo,
da nikičevci ne bodo ostali v izolaciji, če se
jim topot ne posreči priti v vlado.

RADIČEVŠČINA.

Zagreb, 16. oktobra (Izv.) Kmet Pavleč
Miškin, ki je napisal znano knjigo »Za svo-
jom zvezdom«, ki jo je izdala Radičeva »Se-
ljačka sloga«, in v kateri je nekaj stavkov, ki
so naperjeni proti militarizmu, radi česar je
posl. dr. Angjelinović vložil interpelacijo radi
Radičeve protimilitaristične agitacije, je dal
v današnjih časopisih izjavo, ki predstavlja
himno militarizmu. Ta izjava je vsekakor
značilna in dokazuje, da se radičevci na vseh
stranah umikajo samo radi tega, da se vzdrža
v vladi in da ne podro vseh mostov z radikali.

PUNT V RADIČEVSKEM TABORU.

Split, 16. oktobra (Izv.) Semkaj je pri-
spel glavni tajnik Radičeve stranke dr. Krnje-
vić, ki ima nalogo, da pomiri nezadovoljne
radičevce v Splitu ter na otokih Braču in
Hvaru. V Dalmacijo je prišel tudi podpred-
sednik Radičeve stranke Predavec, ki odpo-
tuje na Korčulo, v Dubrovnik, Mostar in Sa-
rajevo. Tudi njegova naloga je, da pomiri ne-
zadovoljne radičevce v teh krajih.

Spopad na zagrebškem vseučilišču.

Zagreb, 16. oktobra (Izv.) Danes je prišlo
na zagrebški univerzi do spopada med radi-
čevci na eni in ter demokrati in samostoj-
nimi demokrati na drugi strani. Davidovičevci
in samostanci so imeli namreč danes v avli
skupščino, na kateri so protestirali proti pi-
sanju »Tipografinaga« časopisja (»Obzora«,
Jutarnji list in »Večer«) ter proti Radičevim
izjavam v zadnjem času. Radičevci so hoteli
to skupščino razbiti, vsled česar je prišlo do
prerekanja, spopada in medsebojnih proti-
manifestacij. Konec je naredila zagrebška po-
licija, ki je udrila na svobodna akademska
tla in razgnala skupščino.

Ramek vodi svoje posle.

Dunaj, 16. okt. (Izv.) Zvezni predsednik
je naslovil na odstopivšega zveznega kancler-
ja dr. Rameka pismo, s katerim je dr. Rame-
ku in dosedanjim članom vlade poverjena na-
loga, da do nadaljnjega vodijo vladne posle.

Svetovni finančni trust.

Berlin, 16. okt. (Izv.) Tukaj se je ustano-
vil mednarodni finančni trust ABC. Tozadevna
pogajanja so se vodila pod vodstvom podjetja
Schröder in Co. v Londonu. Avstrijo bo za-
stopal zavod za zemljiški kredit v Avstriji,
Nemčijo pa Drazdanska banka. Namen tega
mednarodnega finančnega trusta je oskrbova-
nje dolgoročnega kredita. Višina kapitala še
ni določena.

KONFERENCA MEDNARODNEGA URADA ZA DELO.

Ženeva, 16. oktobra. (Izv.) Ob priliki
otvoritve konference mednarodnega urada za
delo je govoril španski delegat grof od Altea,
ki je izjavil, da bo Španija nadaljevala svoje
sodelovanje v mednarodnem uradu za delo.
V novoizvoljeni svet pridejo Fontaine (Fran-
coz), Carlie (Belgija) ter Oudegast (Fratronal).
Posebno dolgotrajna debata se je vnela, ko
se je razpravljalo o novem italijanskem za-
konu od 30. junija t. l., s katerim se vzpostavi
lja deveturni delavnik.

PROTI BIVŠIM MINISTROM NA GRŠKEM.

Atene, 16. okt. (Izv.) Bivši minister mor-
narice v Pangalosovem kabinetu, admiral Ha-
dzikrianos, ni hotel priti pred sodišče, ki je
zasliševalo bivše Pangalosome ministre. Radi
tega je bil dan ukaz, da se admiral privede s
silo pred sodišče. Razen tega je bila vsem biv-
šim Pangalosovim ministrom odvzeta volilna
pravica pri prihodnjih volitvah.

Dr. Anton Uhlir, poslanec narodne skupščine
Českoslovaške republike.

Ideja in značaj slovanske politike.

Potovanje delegacije narodne skupščine Českoslovaške republike po kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev je bil triumfalni pohod obema narodoma skupne slovanske misli. Od Subotice do Belgrada, iz Belgrada do Skoplja, od Skoplja preko Belgrada na Zagreb, iz Zagreba do Splita, od Splita do Ljubljane — povsod spontani izrazi srčne vzajemnosti, radostnega navdušenja in globoke vdanosti, iz katerih odseva ne samo živ čut narodne sorodnosti, ampak je bila tudi izražena močna, nezlomljiva volja stvariti za vedno eno bitje, eno dušo, bodisi v skupnem delu, bodisi v skupnem boju za svobodo. Dva slovanska parlamenta sta pokazala sveto, da sta dva slovanska naroda, katere zastopata, pripravljena skupno izvajati svobodo in samostojnost braniti proti vsakomur, ki bi si jo drznil ogroziti in poleg tega se še zavezala, da bosta izpolnila v bodočnosti svoje dosedanje politično sodelovanje s skupnim kulturnim gospodarskim delom tako, da bo tvorilo ne samo sorodstvo instinkta in čuta, ampak tudi intimno društvo premišljenega, programskega in skupnega intelektualnega ter ekonomskega delovanja.

To je najpozitivnejši rezultat ekskurzije čsl. poslancev in senatorjev v narodno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev. V tem rezultatu je obenem tudi jasno izražena ideja in karakter nove slovanske politike. Iz kaosa evropskih narodov in držav, kakršne je zapustila svetovni zgodovini svetovna vojna 1914—1918, se poraja vedno bolj izrazito misel federacije slovanskih narodov in držav; nikakor kot bojna formacija po načinu diplomatskih trgov minulih stoletij, ampak kot moderna federacija narodov vedoma usmerjenih k velikemu demokratičnemu idealu svobode, miru in dela. In ako tudi ne preziramo elementarnih pogojev in jamstev varnosti ter samostojnosti, vendar skušamo poleg tega eksistenčnega minnima dati še ono, kar zamore dati vsak slovanski narod svetu novega, ustvarjalnega, prosvetnega in pozitivnega. Slovanska kultura je imela v prošlosti svoje lastne, posebne življenjske elemente — sedaj pa je prišel trenotek, ko zamorejo po političnem ravnanju združeni slovanski narodi pokazati sveto, na kakšen način oni lahko prispevajo k napredku ljudske civilizacije in kako lahko kulturno obrodijo humaniteto. Slovanski narodi stoje pred svetovno nalogo: One posebne duševne lastnosti, s katerimi se odlikujejo posamezni slovanski narodi, dozorevajo k sintezi, ki bo svet samo obogatela.

To je seveda delo stoletij. Ne trenotno navdušenje in razpoloženje, ampak vztrajno in organizirano delo lahko postavi ta monument na trdnjso podlago. Srečni smo, da je bil na tej poti storjen prvi korak. Potujoč skozi ozemlje junaškega srbskega naroda, umetniško in tehnično napredujočega hrvaškega in slovenskega naroda, smo se trdno prepričali, da globoki izvir narodne sile, nadarjenosti, smelosti in vztrajnosti čakajo, da bi bili odkriti in uporabljeni v korist vsega ljudstva. Treba je samo najti način, kako jih odkriti, kako združiti in kako usmeriti v skupne slovanske ideje, katerih naloga je izvršiti svoje zgodovinsko poslanstvo.

Potovanje delegacije narodne skupščine CSR je vodila trojna misel: zblížiti parlamenta dveh slovanskih držav, osvetliti možnost federacije slovanskih narodov in začeti z demokratizacijo mednarodnega evropskega življenja. Prepričali smo se, kako globoko je sorodstvo naših narodov: Je to bratstvo utrjeno po prošlosti in za vedno združeno z voljo k sodelovanju. Praktično smo dokazali, da je zblížanje vseh slovanskih narodov v mednarodno federacijo samo vprašanje časa, že rešeno definitivno med obema našima državama. In končno je pri miroljubni in ustvarjalni skupni medparlamentarni delavnosti nesporno dan tudi primer resnične demokratične mednarodne politike, kateremu bodo sledili vsi ljudje in narodi v bodočnosti.

Vprašali smo se, dali ima nova slovanska politika svojo eksistenčno pravico, ali ima svoje posebne lastnosti, svojo idejo in svoj praktični pomen. Potovanje delegacije narodne skupščine Českoslovaške republike v kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, njegov potek in njegovi rezultati dajejo gotovo najprimernejši odgovor na ta vprašanja. Nastopamo pot nove slovanske politike, politike svobode, miru, dela in demokracije.

ZAGONETNA SMRT AMERISKEGA MILIJONARJA.

Pariz, 16. oktobra. (Izv.) Na parniku Mafestic, ki je na vožnji iz Amerike bil namenjen v Cherbourg, je nenadoma izginil ameriški milijonar Daail, ki je bil posebno znan v krogih cementne industrije. Ne ve se še, ali gre pri tem za nesrečo ali pa za samomor.

NEMIRI MED ANGLEŠKIMI RUDARJI.

London, 16. oktobra. (Izv.) Iz Kyume (grofija Glamorgan) se poroča, da je več stoletin rudarjev udrl v rudnike, kjer so delavci zopet nastopili delo. Interventirali je morala policija.

Načela in SDS.

Zadnje Jutro je pogruntalo tole: SLS vstopi v vlado samo pod pogojem, da zavrže avtonomijo in sprejme državnopravni program SDS. SDS pa ne more vstopiti v vlado, ker je principijelna stranka in da bi SDS lahko vstopila v vlado, če bi hotela opustiti svoje principijelno stališče.

Za isto »principijelno stališče« torej gre. Radi tega principijelnega stališča SDS ne more v vlado in samo pod tem principijelnim stališčem more SLS stopiti v vlado...

Taki kot to pisanje so vsi principi SDS. Od prevrata do danes SDS ni počela nič drugega kot se lovila za oblastjo za vsako ceno, pod vsakim pogojem v vsaki kombinaciji. Radi konjunktura s Pašičem sta Pribečević in Žerjav zapustila lastno stranko, radi konjunktura se je SDS vdinjala Belgradu, prevzela vlogo valpta nad Slovenijo. Ali je morda SDS po principu preganjala slovanske učitelje, po principu pošiljala uradnike in profesorje v Macedonijo, po principu uničevala slovensko industrijo, po principu naprtila Sloveniji neznosne davke, iz principa naročila bande, ki so streljale v Trbovljah, po Ljubljani, v Otočah in drugod.

No in končno se SDS iz principa avtomatski približuje Davidoviču, odkoder je iz principa izstopila. To je naredila SDS vse iz principa. Ali ne?

Prav piše »Jutro« samo: Za vsakojake kombinacije in če treba tudi najbolj nemovalne, so na razpolago samo elementi, ki so že do skrajnosti skrahirani. Tako je.

Beleške

Δ Polomija. Kadar »Narodni dnevnik« ne ve več naprej, piše o polomijah. Te polomije pri »Narodnem dnevniku« so pa čisto nedolžne posledice njegove zagate. V zadnji številki je najprej ugotovil eno tako svojo polomijo v polemiki kje in kako naj dela SLS. Druga polomija se mu je primerila, ko je poizkusil oprati svojo kosmato vest. Za »Narodni dnevnik« je merodajno to, kar piše »Jutro« — kadar je treba prati kosmato vest namreč. Končno se je »N. d.« primerila še polomija o neokusnosti, ki jo je zagrešil sam z neokusnim pisanjem o seji vodstva SLS in njegovi resoluciji — torej trojna polomija.

Δ Was die Jugoslaven sangen. »Koroški Slovence« piše: O priliki šestletnice plebiscita so podale »Freie Stimmen« več črtic iz dobe plebiscita. Ena zasluži posebne pozornosti, ker je polna gneva do vsega, kar je slovenskega. Hans Wiegela jo je pisal, ki je najbrže identičen z učiteljem v Velikovu, ter je hotel pokazati na podlagi nekaj plebiscitnih pesmi, katere so skovali in peli jugoslovanski vojaki na Koroškem, vso podlo kulturo Slovencev, ki da je polna sovraštva in zaničevanja. Ponos in veselje navdajata mojo notranjost, piše Wiegela, ker pravi Korošec bi nikdar ne mogel peti tako ostudnih pesmi kot so jih peli Jugoslavi. Lahko mu pomagamo iz pozabljenosti in laži ter priobčimo nekaj cvetov nemške kulture, ki se niso samo pele, ampak se še pojejo sedaj po Koroškem. Vsak naj sam presodi, ako stojijo višje kot one, katere stavi Wiegela za vzgled v list. V pesmi: »Dandle wohin« se glasi druga kritika: Was frost denn so tumm! D'r Kraner is a Lump. Und d'r Steirer hot Kröpfian umen Hols ume-dum. (Kaj vprašaj tako neumno! Kranje je lopov in Stajerc ima golšo (krofe) okoli vratu.) Četrta kritika pa se glasi: Geh frog nit so köck! D'r Krowot hot an Dröck und d'r Serb hot die Läuslein und bringt se nit wöck. (Ne vprašaj tako predrzno! Hrvat ima blato, Srb pa uši in jih ne spravi proč.) Kaj ne, kako visoko in poetično, gospod Wiegela? Kaj ne, te pesmi ne zasmehujejo nobenega, te pesmi niso polne zaničevanja, kaj takega nemški Korošec ne more peti? K tej primeri je jugoslovanska, ki jo on navaja, dosti bolj čista: Koroška je naša meja, Koroška je naša kri. Če puške pokajo in sablje bliskajo, nemčurji jokajo, Slovenci vriskajo. Pa tudi v pesmi »Kärntner lei-lei« se govori o »landsfremden Gsindel«, v »Kärntnerin« pa kar o razbojniku (Rauben), v »Klagenfurtner See« pa: Hot d'r Tschusch sich drin gwochen, is d'r See niamer klor. (Se je čuš notri umil, pa voda ni več čista.) Da, da, kako daleč je moral ljudstvo pasti, ki ima take pesmi! Pa Bog obvari, da bi mi hoteli na teh pesmi presojati nemško kulturo! Tako nizko si ne moremo misliti našega mišljenja in našega obzorja in tudi Wiegela bi se prav nič ne bil pregrešil, ako bi bil pisal o trenutnem razpoloženju, kakor se je izraževalo v pesmih, ne pa o »cvetu slovanske kulture«. Slovenska pesem je že toliko znana po svetu, da ne potrebuje ocene nemškoroškega učitelja! Vse slovanske pesmi, ki so se pele na Koroškem, so bile naperjene proti nemčurjem odpadnikom, ne pa proti Nemcem.

V ZAŠČITO REPUBLIKANSKE USTAVE.

Berlin, 16. okt. (Izv.) Kakor poroča časopisje, je predložil socialno demokratski klub v zaščito republikanske ustave predlog, da naj se vsakemu članu katerekoli vladarske rodovine, ki je prej vladala v Nemčiji, strogo zabrani prehod na državno ozemlje ali pa da se njegovo bivanje omeji na določen del državne ozemlja. Bivšemu cesarju pa je po tem predlogu vsako bivanje v nemški državi zabranjeno.

Občine in drž. mejniki.

V svoji 236. številki je priobčil »Slovenec« članek, v katerem opisuje dopisnik, kaj vse zahteva država od občin. — Naj nam bo dovoljeno, da približemo še eno tako grandiozno zahtevo, ki seveda ne more imeti že po samem naravnem pravu nikake utemeljitve. — Zadostovalo bo, če namesto obširnega opisa priobčimo protest, ki so ga sklenili zastopniki občin na poučnem tečaju »Županske zveze« v Cerknici že v decembru preteklega leta. Glasi se:

»Protestiramo najodločneje zoper nezakonito namero, po kateri se hoče naprtiti občinam odgovornost in plačevanje za poškodbo državnih mejnikov ob italijanski meji, če se krivci ne izsede.« Torej to tudi še. — Opravičeno, še bolj pa začudeno se vprašujemo: Na čigavem zelniku je sploh mogla zrasti tako brihtna glava, da je mogla priti na tako idejo? — Kaj za božjo voljo imajo vendar obmejne občine opraviti z državnimi mejniki? Ali nimata obe državi dovolj obmejnih straž, ki imajo vsekako tudi dolžnost, čuvati nad temi dragocenimi spomeniki italijanskega imperializma? Po čisto navadni vaški lojčki bo menda vsak srednje razvit človek spregledal, da bosta obe državi pogodnici sorazmerno irpeli stroške, če se res kdaj pripeti škoda, da se kaka zverjad zaleti v tak-le obmejni kamen ter ga prevrne. Zato: roke proč od naših občin! Naposled manjka samo še, da nam obesi na vrat dobra sosedka kako preganjanje po zloglasnem zgledu na — Krnu.

Ni to šala, marveč bridka resnica.

Zgoraj omenjeni protest je poslala »Županska zveza« v Ljubljani že z vlogo 24. decembra 1925 velikemu županu, ki je dostavil na to Županski zvezi rešitev pod U. br. 7225-7 1925 z dne 8. januarja 1926, da je glede odgovornosti za državne mejnike in bremen za njihovo vzdrževanje v zmislu predloga ZZ podal obširno in utemeljeno izjavo ministrstvu zunanjih del, odseku za razmejitve, in razmejitveni komisiji v Italijo v Ljubljani.

Ko je prišlo v narodni skupščini na tapet vprašanje o nettunskih konvencijah, se je obrnila Županska zveza na ministrstvo za zunanje zadeve, odelenje za izvršitev mednarodnih pogodb z vlogo z dne 28. junija 1926, v kateri je ponovila zveza navedeni protest. Tedaj so bile v zbornici v razpravi razne pogodbe med Italijo in našo državo, ter je bilo pričakovati, da pridejo na vrsto tudi nettunske konvencije. Zato je smatrala ZZ čas za pripraven ter je bila mnenja, da spada tudi zadeva o mejnikih v okvir državne pogodbe z Italijo.

Prepis tostarne vloge je bil poslan sočasno Jugoslovanskemu klubu. Kakor znano, do razprave o ratifikaciji pogodbe sploh ni prišlo, ker je poslala vlada parlament na vročinske počitnice, ki še vedno trajajo radi neznosne politične saporice. Vprašanje torej še ni rešeno, postaja pa vendarle aktualno, ker do rešitve nettunskih konvencij — take ali take — naposled vendarle mora priti.

Zato je treba, da damo tudi v javnosti poudarek k tej stvari, ter zahtevamo kar najenergičnejše, da se črta in zbriše vsaktera dolžba, ki bi zahtevala, da morajo prevzeti naše občine kakršnokoli odgovornost za državne mejnike, najmanj pa obveznost za plačilo radi morebitnih poškodb.

Mimogrede bodi pri tej priliki omenjeno, da je v navedeni vlogi Županske zveze obsežen po sklepu zbora občinskih zastopnikov v Cerknici tudi zahtevek, da naj se pravilnik o dvo-lastnikih (Uradni list št. 440, leto 1920) o prekoračenju državne meje, po katerem je dopusten promet le od solnčnega vzhoda do zahoda, izpremeni ter glasi tako: Od 1. aprila do 31. oktobra se ta rok podaljša za dve uri pred solnčnim vzhodom odnosno (za dve uri) po solnčnem zahodu.

Prvo kot drugo — glede mejnikov in glede prekoračenja državne meje — je soglasna zahteva vsega obmejnega prebivalstva.

Stiska učiteljev vpokojencev.

Že itak najbolj bednim in prizadetim starovpokojemcem se je sedaj začelo od njihove borne kronске pokojnine odtrgavati mesečno po 300 Din s pripombo, da se jim je izplačalo preveč. Povrniti morajo pa tudi ves prejeti znesek, ki se jim mesečno vračuna. Tako so sedaj nekateri prikrajšani kar za 600 Din mesečno. Vse to se utemeljuje s tem, da žive na deželi, ter jim pripada manjša draginska do-lada, nihče ne bi temu ugovarjal (saj zakon predvideva za podeželske učitelje manjše plače), ako bi se jim vsaj po 40 letnem službovanju in že neštetokrat obetana dinarska plača nakazala. Tako so pa ti v dolgoletni službi popolnoma onemogli reveži in z zlato valuto ogoljufani, ponovno prikrajšani. Zima je pred durmi, treba se preskrbeti z drvmi in z živežem, toda siromak kronski penzionist, kje naj vzame denar za najpotrebnejše stvari? Seve, taki ki imajo kakšno privatno službo, z dvakratno plačo, napram pokojnini, se pač ne zmenijo dosti, ako jim država vzame še te bore pare, ki so jih od nje prejeli. Drugače je pa z onimi, ki žive samo ob pokojnini in če še skrbje za katerega svojih!

Zato apeliramo na vsa pristojna mesta, naj se že enkrat usmilijo teh bednih in jih ne puste životariti na stara leta v največjem pomanjkanju.

Prvi zdravstveni dom v Sloveniji.

Prihodajo nedeljo, na 24. t. m. otvori načelnik ministrstva narodnega zdravja dr. Štampar prvi Zdravstveni dom v Sloveniji. Dom je postavljen v Lukovici pri Domžalah.

Znano je, da je ministrstvo za narodno zdravje izbralo vas Lukovico za vzorno asanacijo. Ta vas in okolica je mnogo trpela na epidemijah tifusa. Pomanjkljiva je bila zlasti preskrba s pitno vodo, pri zadnji epidemiji tifusa l. 1922. je bil najbrže izvor bolezni v okuženem vodnjaku. Seveda je bilo tudi drugih nedostatkov dosti: slaba stranišča brez greznic, neurejeni jarki in odtoki, prostostojna gnojlišča blizu stanovanjskih hiš in podobne pomanjkljivosti. Lukovica je važno središče, prometni kraj in priljubljeno letovišče, kaj čuda, če se je od tam bolezen raznesla tudi drugam.

Za časa dveste asanacije, ki je bila v rokah higijenskega zavoda v Ljubljani, se je tamkaj marsikaj spremenilo. Ob vhodu pozdravi popotnika lep, nenavaden vodnjak, ki služi za zgled, kako naj bo vodnjak zgrajen. Pogled na trg nam pokaže lepo urejene vrtove, izglajene jarke, čestne požiralnike, odvajajoče vodo po kanalizaciji na travnike, okoli hiš bel peščen nasip. Zgrajenih je deset močnih, prostornih betonskih greznic, očistnih še nekaj drugih vodnjakov.

Nad vasjo pa ne kraljuje več brdska grajščina, marveč »Zdravstveni dom«, — ponos Lukovici, Lukovčanom in celemu brdskemu okraju. To je ustanova, ki naj služi izboljšanju splošnega zdravstvenega stanja prebivalstva v določenem okolišju.

V Zdravstvenem domu je javno ljudsko kopališče: deset kabin s prhami in ena kopalna kad z vpeljano mrzlo in gorko vodo. Upelje se redno kopanje vseh šolarjev, navaditi bo treba pa tudi odrasle. Vas za vasjo bo prišla na vrsto, vse brezplačno.

V Zdravstvenem domu bo poslovala Ljudska zdravstvena šola, to je šola o zdravju in boleznih. V tej šoli se bodo učili posebej gospodarji, gospodinje, mladeniči, mladenke o raznih za njihovo bodočnost potrebnih stvareh.

Zdravstveni dom bo imel več različnih posvetovalnic, kjer bo zdravnik stal ljudstvu na strani z dobrimi in koristnimi nasveti. Tako n. pr. bo tam: splošna zdravstvena posvetovalnica, kjer bodo prebivalci prejeli navodila, nasvete, pa tudi opomine glede stanovanjskih naprav; dalje bo posvetovalnica za matere in dojenčke, zelo potrebna ustanova, s pomočjo katere naj se obvaruje zdravje naših najmlajših s poukom mater o pravilni negi; dalje šolsko-zdravniška posvetovalnica za šolarje, kjer bodo vsi učenci v okraju pod stalnim zdravniškim nadzorstvom. V zdravstvenem domu bo urejena tudi poliklinika za dojenčke in malo deco, šolska poliklinika za šolarje in dispanzer za jetične, kjer bodo nepremožni dobivali brezplačno zdravniško pomoč.

Z vsemi naštetimi ustanovami bo skušal Zdravstveni dom blagodejno vplivati na zdravstveno stanje prebivalstva brdskega okraja.

Enako kakor v Lukovici namerava ministrstvo narodnega zdravja s pomočjo higijenskega zavoda v Ljubljani postaviti v Sloveniji v bodoče vsako leto po dva Zdravstvena doma, vse dotlej, dokler ne bo v vsakem okraju po en dom.

Ob otvoritvi Zdravstvenega doma v Lukovici bo izšla v zalogi Higijenskega zavoda v Ljubljani spomenica, kjer bo podrobno opisano vse asanacijsko delo v Lukovici in pomen Zdravstvenega doma.

Vsi, ki se zanimajo za delo na ozdravljenju ljudstva, ste vabljeni na otvoritveno slavlja, ki se vrši po tem-le sporedu:

1. Ob 9. uri ustanovni občni zbor »Društva za narodovo zdravje« v Lukovici. 2. Ob pol 11 sprejem gostov. Goste pozdravi župan občine Lukovica g. J. Kersnik. 3. Ob 11 blagoslovitev »Zdravstvenega doma« po veleč. gosp. kanoniku Janezu Bizjanu. 4. Otvoritev Zdravstvenega doma po g. načelniku min. nar. zdravja profesorju dr. Andriju Štamparju. 5. Pozdravni govor zastopnikov državnih oblasti in drugih funkcionarjev. 6. Ogled »Zdravstvenega doma« in potujoče higijenske razstave. 7. Ob pol 15 v dvorani na Brdu igra in zdravstveno predavanje. Pri prireditvi sodeluje domžalska godba. Svečana otvoritev »Zdravstvenega doma« se vrši ob vsakem vremenu.

Posetnike slavnostne otvoritve »Zdravstvenega doma« v Lukovici vijočno prosimo, da z ozirom na preskrbo prehrane v posameznih gostilnah, javijo po dopisnici svoj prihod »Društvu za narodovo zdravje« v Lukovici (v roke tajnika g. Pungartnika). Prijave so potrebne tudi glede prevoza gostov iz postaje Domžale v Lukovico (8 km), ki se bo vršil za vse brezplačno.

NIČ VEČ PREHLADA!

Tako obeta neki Nemec, M. Reimar, ki je spisal o tem celo knjigo. Pravi, da je zelo dobro, če se človek utrjuje s sportom in mrzlimi kopelmi. Toda to ni pripravno in potem pri nagli izpremembi vremena tudi tako utrjen človek lahko iztakne nahod. Reimarjev čudodelni recept, ki se je baje pri njem vedno dobro obnesel — da že leta in leta ni bil nahoden —, pa je tale: Kadar te strese mraz, stisni zobe skupaj, izdihni ves zrak iz pljuč, napni vse mišice in ostani tako, dokler ne začutiš v sebi večje toplote. Potem počasi in globoko vdihni. To ponavljaj tako dolgo, dokler te mrazi. Priporočljivo je, da pri napenjanju mišic še pritisneš roke na prsi. — Komur se ljubi, naj ta čudodelni recept preizkusi.

Kaj se godi doma

Polom Okrožne banke v Požarevcu.

9. oktobra je bil narok radi stečaja Požarevačke okrožne banke. Udeležba je bila ogromna, tako da je 600 do 700 ljudi napolnilo sodišče. Interesenti so bili iz vseh slojev družbe od kmeta do žandarja, učitelja, inženjerja, obrtnika, advokata do trgovca. Celotno minister na razpoložanju je bil vmes. Vladovala je med vsemi velikimi razburjenosti. Ko je predsednik upravnega sveta banke Milan Pavlovič začel razlagati predlog o poravnavi, je nastala taka razburjenost med navzočimi, da se je bilo bati, da bodo predsednika linčali.

Med vlagatelji so bili tudi ljudje, katerih slučajni so zelo zanimivi. Tako je n. pr. imel starac Miladin Miljković vlogo 300.000 Din. Predno se je odločil, da je svoj denar naložil v banko, je bil nekoč napaden v svoji hiši od razbojnikov. Mučili so ga, tolkli in bodli z noži, vendar pa jim ni hotel izdati mesta, kjer je imel spravljen denar. Ker je bilo vse brezuspešno, so razbojniki pred odhodom oddali nanj še strel, da bi ga končali. Starac pa je ostal živ in ko je ozdravel, je vzel denar in ga naložil v banko. Pred razbojniki ga je rešil malo da ne za ceno življenja, v banki ga tudi z življenjem ne bo rešil.

Neka žena je banki prodala premogovnik za 800.000 Din, toda mesto gotovine je sprejela vložno knjižico. Sedaj je brez rudnika in brez denarja.

Upravni svet je sicer razložil predlog za poravnavo, toda kakor je bilo že naprej lahko videti, ni prišlo do glasovanja radi prevelike razburjenosti vlagateljev. Predlog za poravnavo vsebuje poglavito to, da bi se vlagateljem izplačal vloženi kapital po 20 odstot. letno v petih letih brez vsakih obresti. Kot garancija izplačila bi bili dohodki iz premogovnika banke in električne centrale v Petrovcu. Toda ta predlog bo veljal le po pogojem, če se doseže prej sporazum med banko in njenimi upniki v Belgradu, med katerimi je zlasti Agrarna in industrijska banka, ki bi tudi morala preskrbeti prezadolženi banki za izplačilo prvega obroka vlog potrebni denar.

Nadaljevanje naroka je bilo preloženo za dva dni. Ako se vlagatelji ne sporazumejo na poravnavo, pride nadaljevanje konkurznega postopanja nad banko. Banka je imela ob času, ko je izročila ključne sodišču, v svoji blagajni 65.85 Din. Pričakuje, da bo ta konkurz prinesel velika iznenadenja.

Poleg vlagateljev so v težaven položaj prišli tudi upniki, zlasti veliko število trgovcev, ki so imeli pri banki kredite v tekočem računu in so položili za varnost teh kreditov svoje menice. Ko je bila banka v težavah, je te menice pri bankah v Belgradu eskomptirala. Sedaj prihajajo belgrajske banke z menicami in zahtevajo kritje pri trgovcih, ki imajo tako za svoj dolg naenkrat dva upnika. Pri sodišču je prijavljenih tudi že nekaj slučajev na podlagi takih eskomptiranih menic kakor tudi rednih menic, katere je banka najprej pravilno eskomptirala, potem pa brez pravice sprejela plačilo od meničnega dolžnika. Tem dolžnikom pa ni vrnila plačane menice, temveč jim je mesto nje izdala navadno potrdilo o sprejemu zneska. V nekaterih slučajih je banka na teh potrdilih celo dala izjavo, da se izplačane menice nahajajo pri njej v depozitu.

Stavbno gibanje v Ljubljani.

Ni še mogoče izpregovoriti zaključne besede o letošnji stavbeni sezoni, ker je minuli teden bil še precej ugoden in prerokujejo celo ustaljenje lepega vremena. Onim stavbnim gospodarjem, ki so začeli graditi šele septembra, bo tako vreme zelo dobrodošlo, ker se bodo izognili velikih skrbí. Pa tudi delavci bodo s takim vremenom zadovoljni, ker jim prinese zaslužek in skrajša dolgo zimsko dobo. Vendar na stalno zaposlenje stavbnih delavcev v letošnjem letu ni mogoče več računati, radi tega jih je že večje število zapustilo mesto,

predvsem oni iz oddaljenejših krajev. Štajerci so že večinoma odšli, zlasti oni, ki imajo doma kaj polja ali celo kak vinograd, da pospravijo pridelke in se tudi drugače pobrigajo za bližajočo se zimo. Primorci letos še ni bilo mnogo zaposlenih po naših krajih. Pričakovati pa jih je prihodnje leto, ker bodo medtem ratificirane nettunske pogodbe. Večje stavbne tvrdke bodo naročile cele »kompanije« zidarjev iz Italije, če jih bodo mogle zaposliti celo sezono ob stalnem delu.

V Strelški ulici je vila dr. Klepa toliko dograjena, da so vsavili povsod okenske okvirje ter notranji prostori dobivajo že fini omet. Vidi se, da se namerava gospodar še letos vseliti. — Malo dalje ob vojvode Mišiča cesti je vila gospe Stebijeve že popolnoma dokončana; slikarji in pleskarji imajo še nekoliko dela; v 14 dneh bo mogoča vseelitev. — Na Domobranski cesti hiti ga. Ana Andlovic z ometom v notranjih prostorih svoje enonadstropne hiše. V podprilličju bo imel njen soprog moderno mizarstvo delavnico s stroji na električen pogon ter so nekateri stroji deloma že montirani. — Rudolf Saksida, stavbni mojster na Poljanski cesti, je spravil do strehe enonadstropno dvoriščno stanovanjsko poslopje. — I. Suknarič, zavarovalni agent, je dovršil svojo enonadstropno hišico v Hradečkem vasi, malo naprej od mestne mitnice ter se lahko vseli. — V Korytkovi ulici je Karl Cerkenik svojo hišo od zunaj že večinoma ometal ter se namerava še letos vseliti. Poleg njega pa je Ivan Mencej dovršil visokoprtilično hišo in se vselil. — Na Ahaclevi cesti je stanovanjska hiša mestne občine na sprednjih treh traktih dozdana že v drugem nadstropju, dočim v dvoriščnem traktu šele nad prtiličjem. Pri lepem vremenu bo cela hiša v treh tednih pod streho. Vsa stanovanja v tej hiši je biviš gerentski svet tik pred odhodom iz mestnega magistrata že oddal raznim prosilecem. Ker se mu je z oddajo stanovanj tako zelo mudilo, je verjetno, da je upošteval samo lastne pristaše. Potrebno bi bilo, da g. vladni komisar revidira sklepe gerentskega sveta in vse tozadevne pogodbe razveljavi. — Na Friškovicu ob Jegličevi cesti je pričel graditi g. Ogorevc svojo enonadstropno hišo, katero nasloni na hišo g. Reicha. — V bližini gradi g. Klun enodružinsko hišo ter je dospel že do prvega nadstropja. — Ob Masarykovi ulici pa je g. Grünfeld že vstavila okna in ometala svojo enonadstropno hišo tudi že od zunaj. Hiša bo v kratkem toliko dovršena, da bo vselitev mogoča tekotom enega meseca. — Poleg nje pa je g. Miklič tudi že dozdil enonadstropno hišo, jo spravil pod streho in začel z ometom. — Poslovno in stanovanjsko poslopje s skladiščem za Gospodarsko preskrbovalnico uslužbencev držav. železnice ob isti ulici je tudi že pod streho in sedaj se hiti z delom, da bi se notranji poslovni prostori čimprej uredili. — Razširjen je Masarykove ulice do Miklošičeve ceste bo tekotom enega tedna dokončano. — Asfaltiranje Dalmatinove ulice je končano in se je promet po celi ulici zopet otvoril. Začelo se je z asfaltiranjem Tavčarjeve ulice od Dunajske ceste proti trgu kralja Petra. — Ob Dunajski cesti je na Stadionu pročelni zid dovršen do namenjene višine; tako je sedaj prostor od vseh strani ograjen.

Težka avtomobilska nesreča.

V noči od petka na soboto se je zgodila ob prevozu okrajne ceste preko železniške proge pri St. Ilju v Slov. goricah težka avtomobilska nesreča. Trgovca Alojzij Neudauer iz Gornje Radgone se je peljal v noči od petka na soboto proti Mariboru. Ravno na prevozu preko železnice pri St. Ilju je zadel avtomobil v železniške zatvornice. Sinek je bil tako silen, da so popadali potniki iz avtomobila in sta bili obe dami, ki sta se vozili z g. Neudauerjem, težko poškodovani. Obe ponesrečenki so v noči pripeljali v mariborsko bolnico in bo ena izgubila oko. Ravno pri zgoraj omenjeni zatvornici se je že zgodilo več težjih nesreč in je že čas, da bi gorela v temnih nočeh pred zatvornico luč

kraje, najbolj v omenjeni samostan (Les Carmes), ki je bil v septembru priča ene najgroznejših hekatomb, ki jih pozna zgodovina. Vse, onemoglo in zdrave, duhovnike vseh cerkvenih stopenj, so imeli zaprte v majhni samostanski cerkvi na golih tleh. Radi pritožbe zdravniških oblasti so jih vendar pustili vsak dan na samostanski vrt. Ujetniki sami niso vedeli, kaj jih čaka. Za deportacijo so vedeli, poznali pa tudi napeto ozračje revolucijskih dni in zato si niso delali prav nikakih iluzij in se s prebiranjem »Dejanj mučencev« pripravljali tudi na najhujše. Dekret skupščine na deportacijo je revolucionarna komuna izpremenila na dosmrtno ječo, Danton in Marat sta šla še dalje.

Ravno tiste dni je pruska vojska od Verduna prodirala proti Parizu in fanatični meščani so našli prvo rešilno bilko v tem, da se je treba oprostiti najprej notranjih sovražnikov, to je zaprtih duhovnikov in si izmislili razne zarote, ki da jih ti pripravljajo proti mirnim in dobrim meščanom. Ljudstvo je postajalo krivdelno in komun je res sklenila smrtno obsodo, katere izvršitev se je izročila ciniku Maillardu ter njegovi bandi s priporočilom, »naj se oborože z vsemi sredstvi, ki morejo uglasiti krik umirajočih in izbrisati krvave madeže«.

Najlepša prilika za izvršitev je bila nedelja 2. septembra, ko je bilo v mestu razburjenje vsled bližajoče vojske silno naraslo. Maillard je okrog štiri popoldne poslal svojih 30 mladičev na rablisko delo, čegar prvo de-

lan opominjala voznike in avtomobiliste na nevarnost.

Požar.

V Kamni gorici je dne 15. t. m. požar uničil gospej Neži Pogačnik celo gospodarsko poslopje. Nesreča je toliko hujša, ker sta v hiši stanovali

Slovenci v Italiji

Tudi slovenski duhovnik vržen iz šole.

Cudno bo zvenelo, da se je slovenskemu duhovniku prepovedal vstop v ljudsko šolo v času, ko hoče ves režimski tisk dokazati, da je »rimsko vprašanje« zrelo za rešitev. Ni nam na tem, da bi tu razpravljali o rešitvi tega vprašanja, o odnosih med Vatikanom in italijansko državo. Vendar pa hočem poudariti, da na postopanje proti naši duhovščini na Primorskem, kateri se danes prepoveduje poučevanje veronauka v šoli vedno bolj uverja, da je bila trditve vatikanskega glasila »Osservatore Romano«, da se »rimsko vprašanje« ni pomaknilo niti za ped dalje, na mestu. Ali je mogoče, da želi doseči sporazum s cerkvijo vlada, ki prepoveduje duhovniku vstop v šolo? Rimska cerkev je vesoljna. Izgovori, da gre samo za slovensko duhovščino, ne morejo tu ničesar izdati. Saj ne gre tu za enega ali drugega duhovnika, za eno ali drugo osebo, ampak za celotno vprašanje, ali sme duhovnik poučevati v ljudski šoli ali ne. In fašizem se vedno in vedno ponaša, da je uvedel v šolo križ in veronauk. Pribiti moramo naprej, da se v srednjih šolah ne poučuje krščanski nauk, ampak poganska filozofija Kanta i. dr. V ljudski šoli pa poučujejo veronauk lajki. Odveč bi bilo poudarjati, da ne more laik, pa naj si bo še tako dober katoličan, jamčiti za pravilno poučevanje o verskih resnicah, ki so izročene e vvarstvo cerkvi. Učitelj nima za to potrebne izobrazbe, njegov poklic mu tudi ne dovoljuje, da bi se poglubil v Kristusov nauk; učitelj ne odgovarja za poučevanje verstva nikomur.

Postopanje proti nekaterim slovenskim duhovnikom ob začetku šolskega leta kaže, da se hoče ta sistem uvesti tudi na Primorskem. Mnogim duhovnikom so didaktični ravnatelji sporočili, da ne morejo več v šolo; v drugih krajih so izdali enako povelje novi podežatni. Na deželi pa komandirajo vsi: podežatni, italijanski učitelji, fašistovski tajniki, italijanski priseljenici itd.

Neizpodbitno dejstvo je, da se je slovenskim duhovnikom prepovedal vstop v šolo radi tega, ker so poučevali v slovenskem jeziku. Istejo se seveda vsi mogoči izgovori, iztika se po najintimnejših kotih življenja katoliškega duhovnika, preštetudira se vse njegovo življenje od italijanske okupacije dalje. Pretezo je vedno lahko najti, fašistovskih informatorjev je danes na deželi dovolj. Pri vsem ostane še vedno pribito, da se skuša duhovnik na Primorskem definitivno vreči iz šole, ker je Sloven. Zakaj bi sicer prepovedali poučevanje nekaterim duhovnikom le v onih razredih, ki so že poitalijančeni in kjer bi učenec slišal slovensko besedo edino še iz ust duhovnika? Namen je torej očividni.

Zmešnjavam v šoli, ki so jih povzročila razna premeščenja in odpustna postopanja proti slovenskim učiteljem, se je pridružila sedaj še ta. Starši gledajo žalostno na svoje otroke. Uspehi pouka so pod ničlo. V tretjem šolskem letu ne znajo otroci niti štati! Kaj šele, da bi razumeli kak abstrakten pojem. Kakšen uspeh naj doseže učitelj, ki cele ure trobi otroku na uho »stavolac in mu kaže na mizo v šoli, če potem vstane otrok in vpraša, zakaj pravijo njegovi starši istemu predmetu »miza«. Umevno je, da je pouk veronauka v takem razredu naravnost Sisifovo delo. Otroci nimajo nobenega besednega zaklada, ne morejo sploh nič misliti, ampak slepo ponavljajo kakor pri drugih predmetih, ki jih poučuje italijanski učitelj v italijanščini. Kako boš takemu otroku dopovedal, kaj je duša, kaj je Bog? In te otroke dobijo sedaj v roke italijanski učitelji, da jih bodo

še dve stranki, bivši župan Mikelj in vojni invalid Šparović s petimi nepreskrbljenimi otroci. Njim je popolnoma vse uničeno. Ker je ogenj nastal a polnoči, so si siromaki rešili le golo življenje v samih srajcah. Revščina je popolna, ker je bila poslopje zavarovano le za 10.000 Din. Kako je požar nastal, ni znano.

učili verstvo! Ali niso katoliški starši po pravici obupani?

Dosedaj je bilo prepovedano — seveda potom državnih oblastev — poučevanje v šoli duhovniku v Ospu in Podgradu. Nekaterim duhovnikom pa je prepovedan vstop le v nekatere razrede. Tako je didaktični ravnatelj sporočil župniku v Dornbergu, da ne sme poučevati verstva v četrti v tem razredu, da je postal z letošnjim letom popolnoma italijanski. Gotovo je, da postopajo nižja šolska oblastva po nalogu od zgoraj, ker bi se ne upala dajati tako težkih ukazov na lastno pest.

Narodnjakstvo svoje vrste. Ko umre na Primorskem kdo iz bogatejše slovenske hiše, najdeš navadno osmrtnico najprej v italijanskih listih, potem šele v kakem slovenskem listu, ali pa tudi sploh ne. Gotovo pa je, da gre slovenski bogataš prav gotovo tudi h kakemu »Piccolu« z osmrtnico, ako jo je izročil z objavo upravnistvu kakega slovenskega lista. Tem ljudem ne zadostujejo domači listi, treba je dati še listom, kakor »Piccolo«, ki blatiijo slovensko ime ob vsaki priliki, nekaj zaslužka. Takih »narodnjakov« Primorska danes ne rabi!

Premestitve učiteljev. Med številnimi učitelji, ki jih je premestil minister Fedele, se nahaja tudi gđc. Frida Štek, sestra bivšega poslanca Virgilija Šteka. Odlična pevka in skladateljica je do sedaj poučevala v Dolini pri Trstu; letos pa ji je minister odkazal mesto v Kivnem na Krasu.

Sleparji v patriotski obleki. Po Primorskem hodijo v zadnjem času zopet ljudje s fašistovskimi znaki in z blokom natisanih pogodb za inseriranje ali pa za naročila raznih patriotskih listov. Javijo se predvsem pri trgovcih, krčmarjih, pri premožnejših kmetih in celo na županovih ter jih silijo, da si naročijo liste ali pa inserirajo v nje. Ako jih ljudje zavrnejo, da nimajo denarja, jim zagrozijo, da »bodo napravili druge korake«. To se pravi: Ako ne daš denarja, poskrbimo, da zgrubiš koncesijo; poleg tega pa pomeni, da si že obsojen, ker nosiš slovensko ime. Najprej zahtevajo 100 lir, potem 50 in nazadnje se »zglubajo« na 25 lir! Hodijo navadno v dveh ali treh, da lažje prestrašijo svoje žrtve. V nekem kraju na Goriskem se je celo zgodilo, da je eden nosil za robom jo piča policijski znak, češ da je poslan od policije, da kontrolira ostale tovariše, da ne bodo sleparili pri nabiranju oglasov! Po odhodu lepo oblečenih gospodov naročnik čaka na list; a lista poštar ne prinese. Tako minejo meseci. Končno se naročnik prepriča, da list, na katerega se je naročil, ali v njega inseriral, sploh ne izhaja. Na ta način izsiljujejo denar iz izmozganega primorskega ljudstva v zadnjem času agenti iriškega lista »L'Eco Commerciale«, ki se radi denarne siske ne more postaviti na noge. Izšlo je par števil, potem pa nič več. Potrdila, ki jih agenti izdajajo, nosijo podnaslov »Commercio-Industria-Finanze« (Trgovina-industrija-finance) in označbo: »Organo Ufficiale dei Battaglioni Militari Sanitari« (uradno glasilo vojaških sanitetnih bataljonov). Torej list, ki se peča s trgovinskimi, obrtnimi in finančnimi vprašanji, naj bo obenem glasilo »vojaških sanitetnih bataljonov«! Jasno je, da so naslovu lista pri dejali ta pridevek, da ljudi laže spravijo na li-manice. — Bil je res skrajni čas, da je v zadevo posegel fašistovski komisar za tržaško pokrajino in razposlal vsem gospodarskim in trgovskim zavodom na deželi okrožnico, v katerih jih pozivlje, naj tem ljudem, pa naj bodo pravi pooblaščenec gotovih listov ali ne, ne dajejo denarja, temveč naj jih takoj naznanijo stranki. Enostavneše bi gotovo bilo, da bi komisar naročil prefektu, naj

ENA

ZA SVILO

IN VOLNO

Mučenci francoske revolucije -- blaženi.

»Ker so raje umrli, nego bi kršili božji zakon, so bili poklanje, tako slove napis v kapeli mučencev-duhovnikov v starodavnem poslopju nekdanjega samostana karmeličanov in sedanjega škofijskega semenišča in katoliške univerze v Parizu, ki je ravno na današnji dan cilj množicam katoliških Francozov, saj istočasno v srcu katoliške Cerkve druge množice s sv. očetom dvigajo na oltar tiste, katerih zemski ostanki počivajo v omenjeni kapeli.

Odprimo v tem trenutku, ko je 2. september 1792 postal 17. oktober 1926 list zgodovine.

V vroči dobi francoske revolucije koncem 18. stoletja je bila 12. julija 1790 izdana famozna »meščanska konstitucija o kleruc, ki je hotela Cerkve in nje oblast spraviti v popolno državno odvisnost in jo je zato Pij VI. obsodil kot »heretično, sakrilegično, shizmatično, proti vsem pravom Cerkve, izdano v popolno uničenje krščanske vere«. Na to so morali katoličani, v prvi vrsti pa duhovščina, prističi, ali pa bi morali biti izgnani. Konstitucija je otvorila nov krvav boj. Preganjanje se je pričelo najprej na deželi, potem v Parizu, kjer se radi odpora kralja in še drugih oblasti ni moglo svobodno razviti. V mesecu avgustu 1792 že so pričeli dojavljati v Pariz z dežele duhovnike, ki niso hoteli in smeli prističi (insermentes) in jih zapirali na razne

janje se je izvršilo v opatiji St. Germain de Cres, ki je bila tudi spremenjena v ječo. Ravno so tja pripeljali štiri voze novih osumljencev, katere so morali po volji ljudstva takoj zaklati. Nato so se med blasfemičnim kričanjem in govorjenjem podali v samostan, oboroženi kot pravi poročila, s celo vrsto pištol za pasom, eno v levici in sabljo v desnici.

Duhovniki so ravno recitali na vrtu svoj brevir, ko pridrvi tolpa na vrt. Zaslutili so namen njih prihoda in se razkropili na vse strani, ali divjaki so jih znali poiskati. Kot prva žrtev je padel pod udarcem sablje Girault sredji vrta. Kanonik Pamier mu je hotel pomagati, a tudi njemu je sablja preklala lobanjo. Morilci so udrli proti kapeli na vrtu, kjer je bilo okrog arlskega škofa Laua zbranih mnogo duhovnikov. Ravno njega je tolpa kričaje iskala. Sobratu, ki mu je omenil nevarnost trenutka, je odgovoril: »Dobro, moj dragi, če je prišel trenutek našega žrtvovanja, se udajmo in zahvalimo Boga, da mu moremo za tako lepo stvar ponuditi svojo kri.« P. Herbert, spovednik kraljev, je zahteval, naj jih prej sodijo; odgovorila mu je samo krogla. Ker so še vedno zahtevali škofa Laua, so ga duhovniki še bolj tesno obdali, da bi ga skrili in varovali, ali škofu ni bilo prav: »Pustite me; moja kri jih morda pomiri. Ali ni moja dolžnost, da svoje dni darujem, da jih vam ohranim?« S prekrižanimi rokami na prsih in z v nebo uprtimi očmi je šel k sovražnikom in dejal: »Jaz sem tisti, ki ga iščete.« »Ti si tedaj zločinec, ki je prelil toliko krvi patriotov v

Arlesu?« »Nikomur nisem storil nič zalega,« je bil odgovor. »Ti bom pa jaz,« mu je odgovoril eden in ga udaril s sabljo po čelu, drugi od zadaj in tako naprej. Nato so pomorili še druge v kapeli in kri je tekla po tleh, klopeh in brizgala po zidu. Prvo klanje je prineslo mučniški venec štiridesetim.

Naenkrat se pri samostanskem oknu prikaže Maillard in za trenutek ustavi klanje, češ, da jih je treba najprej soditi in tako je dal še posebej priliko, da so dokazali svojo smrt kot pravo mučeništvo. Še žive ostale so zopet gnali v cerkev, kjer so si podelili absolucijo in molili molitve za umirajoče. Nato so po enega spuščali k sodnemu tribunalu na ozkem hodniku, ki vodi na vrt, kjer se je moral odločiti: ali prisega ali smrt. In ni ga bilo, ki bi se ustrašil. Vsakega so nato pahnili preko stopnic na vrt, kjer ga je takoj pri vratih s sabljami in puškami sprejela tolpa morilcev in na mestu sesekala. Tu jih je padlo največ in še danes s spoštovanjem stopiš na te stopnice, kjer stoji zapisano preprosto: »Hic ceciderunt« (tu so padli). Najlepša zgleda junastva sta bila častitljiva brata škofa Jožef in Ludvik iz plemenite rodbine Rochefoucauld, ki sta rada s smrtjo potrdila svoje vero.

Okrog 6 popoldne je bilo na tem mestu klanje (le grand massacre) končano in v krvi je ležalo 114 žrtev divjega sovraštva do Kristusa, 114 src izkravanih radi velike ljubezni do Kristusa in njegovega svečeništva. Bili so med njimi škofje, generalni vikarji, redovniki, župniki; ali v mučeništvu in smrti vsi eno:

Alojzij Lombard

Spodnja Šiška, Celovška c. 53.

Krojašnica za gospode in dame.
Lasina zaloga prvovrstnega in moder-
nega blaga.

Najnižje cene! Najnižje cene!

jih da aretirati; tako bi se primorsko ljudstvo takoj rešilo te velike nadloge.

Goriški nadškof za poplavljenec. Goriški nadškof mons. Sedelj je poslal duhovščini okrožnico, v kateri je popisana strašna beda, v katero je zašlo goriško ljudstvo po strašnih vremenskih katastrofah v zadnjem času. Škof pozivlja duhovščino, naj stori vse, da se čimprej zacelijo te strašne rane. Nadalje naroča duhovščini, naj se v nedeljo, 17. t. m. ali pa naslednjo nedeljo 24. t. m., odredijo javne zbirke po vseh goriških cerkvah. Denar naj se nato pošlje škofijskemu ordinariatu v Gorici, da ga potem potom dušnih pastirjev razdeli po duhovnjah, ki so trpele največjo škodo. Tudi uprava »Gor. Straže« sprejema darove za poplavljenec. Denar bo izročila goriškemu ordinariatu, da ga razdeli.

Iz duhovniških krogov. Župnik Fr. Hliš iz Bukovega je premesnil v St. Vidu goro. V kratkem zapusti Pevmo č. g. Josip Budin, ki namerava oditi za dušnega pastirja med Primorci naseljene v okolici Banjaluke.

Nove žrtve vojnega streliva. Nesrečna kronika žrtve vojnega streliva, ki je v nekaterih krajih še vedno raztrešeno po poljih, nima konca. Iz Standrova pri Gorici poročajo, da se je v torek napotil na njivo 19letni Ivan Mazora, da nakosi nekaj trave. Med kosnjo je zadel v granato, ki se je na mestu razpočila. Nesrečnež je začel klicati na pomoč. Poleg drugih sovaščanov je prispel na lice mesta tudi zdravnik, ki je ugotovil da je Mazora težko ranjen na desni roki. — V Komunju je 5letni Dorče Stofla v družbi nekega drugega otroka pasel živino. Stofla je iztaknil v bližini ročno granato, s katero se je pričel igrati. Ko je udaril z granato parkrat po kamnu, se je razletela. Stofla je zadobil številne rane po vsem telesu, posebno na rokah. Drugi otrok je ostal nepoškodovan.

Kuhar odnesel denar samostanu na Sv. Gori. Pred dnevi je pripor francišanskega samostana na Sv. Gori poslal kuharja, ki je že več časa uslužben v samostanu, v Gorico ter mu izročil 3721.80 lir z naročilom, naj poravnava v mestu razne račune. Kuharja, ki je doma iz Padove, ni hotelo biti od nikoder nazaj. Pripor je zamenjaval nanj. Prvotno je mislil, da se je kuhar ponesrečil, poizvedbe pa so dognale, da je kuhar ušel z denarjem. Opeharjenemu priporju ni ostalo drugega, kakor vzamati nepoštenega kuharja karabinerjem.

Incidenti radi črnega kruha. Od 11. oktobra imajo na Primorskem, kakor tudi v vsej Italiji črni kruh, ki je v vpeljala fašistovska vlada, da zmanjša uvoz pšenice in s tem tudi olajša pasivnost trgovske bilance. Naj si bodo uspehi te gospodarske politike fašistovskega režima taki ali taki, ostane vendar le gotovo, da ima uvedba črnega kruha veliko slabih posledic. Pred vsem so se z uvedbo črnega kruha na široko odprla vrata korupciji. Minilo je komaj nekaj dni, odkar je dobila Italija črni kruh in že se dogajajo po vsej državi vse mogoče sleparije, ki prinašajo pekom masne zasluzke. Isto se godi tudi na Primorskem. Pred vsem se moka meša z drugimi izdelki kakor z moko iz fižola, krompirja itd. V nekem mestu v Italiji je policija zaplenila cel vagon kokosovih zdrobov, ki jih je naročil brihtni pek, da jih bo mešal med moko. Na lasne oči lahko ugotovimo, da se kruh od peka do peka silno razlikuje, da si je v prometu dovoljen samo enoten tip moke; kruh se razlikuje toliko po barvi kolikor po teži in okusu. Najhujše pa je pri vsem, da je ostala cena v bistvu ista, kakor je bila cena belemu kruhu. Pritožbe občinstva so torej umetne. Režimski listi seveda hočejo to nezadovoljstvo polati in o raznih incidentih sploh ne poročajo. Tako so v Piranu postavili na sredo ulice dve veliki štruci kruha. Ena je bila iz bele, druga iz črne moke. Na črno štruco so Piranci zasadi italijansko zastavo, na belo pa avstrijsko. Tudi v Puli je prišlo do izgrediv. Iz Trsta poročajo, da je množica, razjarjena radi pomanjkanja kruha, vdrla v nekatere pekarnice na Barieri. Nekega dne so Tržačani, ki so zgodaj zapustili posteljo, zapazili po mestu velike lepake z napisom: »Odkar imamo črni kruh, je lila enaka dolarju.« Lepaki so pozneje izginili.

NIHČE NI PRISILJEN

da takoj kupi, pač pa si lahko pri meni brez obvezno ogleda bogato zalogo angleškega in češkega blaga za moške obleke in površnike, raglane itd. po najnižjih cenah. — JOSIP IVANČIČ, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 4.

živ dokaz nepremagljive Kristusove cerkve. In da so dobro vedeli, da jih bo smrt radi Kristusa privedla na njegovo ženitnino, pričajo besede enega revolucionarnih voditeljev Violetta, ki ni mogel razumeti njih obnašanja. »Šli so v smrt, kakor bi šli na ženitovanje.« Morilci so šli še v druge kraje morit. In tako poroča zgodovina, da je v 48 urah bilo masakriranih več kot 200 duhovnikov, in 191 izmed njih dviga danes svojo roko v pozdrav borilcem na zemlji in kliče: Vztrajajte v vsakem boju, tudi najhujšem, da boste zmagali.

A. Boštelec:

Prijatelju na pot v večnost.

(† župniku Francu Tropu.)

Hrušovarjevega gospoda dolina, ali veš, kaj si izgubila? Dolina Kurentov in muzikan-tov, pevcev in pivev, ali veš, koga si pokopala? Sv. Marjeta, ali veš, da si izgubila vi-teza, ki ti je pomagal krotiti zmaja, kačo sed-meroglavo, ki leži pod Borovkami in sika svoj strup proti Gračnici in Plazovju? Sv. Je-dert, soseda si izgubila, soseda, ki te je rad obiskaval in ti pomagal sejati dobro seme po strmih njivah, v srca kmetov in premo-garjev črnih. Sv. Miklavž in Sv. Martin, ob prijatelja sta, ob zvestega prijatelja, ki se ni nikdar ustrašil strmih stopnic in visokega

★ Klie z Ježice. Kakor drugod širom Go-renjske, tako tudi Ježici ni prizanesla povod-nj. Predzadnja 27. septembra in zadnja po-vodenj 10. oktobra sta naredili nepregledno škodo posestnikom z Ježice, Savelj, Kleč, Ma-levasi, Stožic in iz Jarš. Sava je tako narasla, da je odplavila od kilometra 1.8 do kilometra 3.8 vso nabrežno »škarpo«. Prejšnjo strugo je popolnoma zasulo ter si je Sava naredila novo nad sto metrov proč od stare. Posestniki ome-njenih vasi so oškodovani za najmanj 1000 arov zemlje, kakor se je ugotovilo. Ni pa še to dovolj, nevarnost je, da bo Sava ob prvi večji povodnji vdrla čez »Saveljski prode« in nato pod spodnji del vasi Ježice tako, da je v nevarnosti nad 50 hiš in gospodarskih po-slopji. Vsled tega je v nevarnosti tudi prog-a kamniške železnice. Kakor smo zvedeli, je županstvo v tej zadevi že interveniralo na merodajnem mestu, toda žalibog »nema para«. Prebivalstvo omenjenih vasi prosi naše po-slanke, naj intervenirajo pri merodajnih fak-torjih, da se pravočasno prepreči katastrofa.

★ Železničarski krediti. Zagrebško želez-niško ravnanstvo je obvestilo liste, da kre-diti za odpuščene železničarje ne segajo samo do novega leta, marveč do konca proračunske-ga leta, to je do 31. marca 1927. Do tega dne ostanejo vsi železničarji v službi.

★ Naša vojska na grških tleh. O priliki proslave kajmakčalanske bitke bo moral od-delek naše vojske prekoračiti grško mejo. V to svrhu si je naša vojna oblast pri grški vladi izposlovala dovoljenje za prehod. Grška vlada je dovoljenje takoj izdala in nameravala, da bodo grške čete jugoslovanskemu kralju, ako se udeleži slovesnosti, izkazale čast.

★ Nemirovič-Dančenko v Jugoslaviji. Po Jugoslaviji potuje tačas znani ruski pisatelj Vasilij Ivanovič Nemirovič-Dančenko. Nemi-rovič-Dančenko pripravlja kljub svojim 82 le-tom veliko novo knjigo o Balkanu, ki izide v angleškem in francoskem jeziku. Dančenko je o Balkanu že prej veliko pisal. Udeležil se je vseh bojev ruske vojske na Balkanu in bil leta 1876 ranjen pri Djunisju.

★ Kredit za bizantološki kongres. Pro-svetno ministrstvo je dovolilo kredit 250.000 dinarjev za bizantološki kongres, ki se bo prihodnje leto vršil v Beogradu.

★ Vič. Danes ob pol osmih zvečer v »Društvenem domu« na Glincah prva pre-dstava viške »Krekove mladine«. Na sporedu: Petje, deklamacije in narodna igra v treh de-janjih »Radi oreha«.

★ Upekojitve v železniški službi. Upoko-jeni so železniški uradniki: Srečko Rajner, Franc Leskovar, Kajetan Kobale, Anton Bre-gar, Josip Vindiš, Franc Markuš, Ivan Kolar in Ivan Radašević, vsi v področju ljubljanske-ga železniškega ravnanstva.

★ Skavti. Prosvetni minister Trifunović je dovolil izvidnikom in planinkam nadalnje delo med šolsko mladino, toda le posameznim župam, odnosno stegom, ki nimajo nobenih zvez z glavnimi stani.

★ Popravek. V »Slovincu« dne 10. okto-bra je bil med novicami članek »Pozor pred goljufico«. Po kamniškem okraju je namreč hodila neka ženska s kipom rakovniške Ma-rije in malo kapelico in je jemala za tak kip na račun po 25 Din s pripombo, da bodo osta-lo vsoto, to je 100 Din, plačali pri prejemu kipa. Dne 9. oktobra je prišla na Rakovnik neka oseba iz Smlednika po kapelico, češ, da so po izjavi dotične prodajalke kapelice s kip-om v zalogi na Rakovniku, kar ni odgovorja-lo resnici. Pokazala je tudi kupni list, ki pa je bil — baje pomotoma — brez vsakega žiga. Ker zavodu ni bilo znano o teh kapelicah, se je zdelo, da je pri tem goljufija. V ponedeljek pa se je oglasil na Rakovniku založnik teh kapelic s kipom in pojasnil, da je vasa neljuba

hriba, ki se ni zbal sladkosti laškega vina. Črne skale Borovk strmijo preko doline v bele Plazovske peči, zvon v Lurdu vprašuje sv. Marjeto, Šmohor in sv. Stefan se po-govarjata o njem, še Kozje je pogledalo čez Stražnikove rame v Šmarjetsko dolino in se brez besede odelo v jesensko žalost —

Prišel sem te kropit. Moral sem ti še en-krat pogledati v lice in ti prav na uho po-vedati zadnjo besedo. Celo pot se je solzilo sivo nebo in Turje se je zavilo v meglene koprene. Zavil sem med hiše in zdelo se mi je, da moram vsak hip zagledati tvoj dobro-dušni obraz, zaslišati tvojo prijazno, šaljivo besedo: »Boštelec, pasja noga, kaj pa ti tu?« — Pa se ni zgodilo. — Stopil sem v bivši tvoj dom. Našel sem te tihega in mirnega, kakor bi spal med cvetjem in drhtenjem vo-ščenih sveč. Tvoje ovčice, zveste in manj zveste, so se hodile poslavljat od tebe. In že sedaj si jim bil v svoji duhovniški obleki, s kelihom in knjižo, pridiga, resnoljubč opo-min: »Ecce, quomodo moritur, iustus...« Tudi meni.

Težko je vzdusje od cvetja, sveč in tes-nobe teles in motne so moje oči. Gospod Fran, zbogom!

Plemiški nastop, duhovitost besede, po-žrtvovalna gostoljubnost in srce brez zvijače, to te je odlikovalo povsod. Mnogi smo te po-znali in radi smo te imeli vsi, posebno mi študentje. Bil si nam učitelj in prijatelj, po-sebno Tomažu Neverniku in meni velikega muzika malemu in slabemu učencu. Lepo je

Dnevne novice

zmešnjava odtod, ker dotična prodajalka ni stvari prav razumela. Da založnik kapelice ne bo trpel škode, na njegovo prošnjo radevolje popravimo, kar smo dne 10. oktobra objavili o goljufiji v »Slovincu«. Tisti, ki so kapelico naročili, jo bodo po izjavi založnika v kratkem dobili. — Vodstvo sal. sotrudništva.

★ Umrli je g. Viljem Markič, rodom iz Kranja, pri vojni mornarici v Šibeniku, na tifusu. Ravnokar je odslužil vojaške, pa je od-šel mesto domov — v smrt. N. p. v m.!

★ Novost na zagrebškem velesejmu. Ka-kor poročajo zagrebški listi, bo na letošnjem zagrebškem velesejmu cvetlična razstava ob-segala tri paviljone. Razstavi se letos prvič pridruži tudi razstava ptic, ki jo priredi »Dru-štvo prijateljev in rejcev ptic«.

★ Strašna smrt. Znani mladi sportnik Strahinja-Sarajić v Mostaru je 16. oktobra iz radovednosti stopil v prostor za stroje tamkajš-nje tobačne tovarne. Začel je pregledovati naprave. Pri tem je prišel v stik s 6000 voltov močnim električnim tokom. Zvrnil se je, a roka mu je ostala na aparatu in je gorela s plamenom. Na njegov krik so prihiteli delavci, toda nihče se ga ni upal dotakniti. Tako je ostal nesrečni mladenič v najstrašnejših bo-lečinah celih 20 minut, dokler roka ni popol-noma zgorela in so ostanki padli na tla. Šele tedaj so bednika prišli in prenesli v bolniš-nico, kjer ga je v par urah smrt rešila straš-nih bolečin.

★ Uspeh belgrajskih krojaških pomoč-nikov. Pred tednom dni je počelo Društvo krojaških delodajalcev v Beogradu svojim de-lavcem pismo odpoved sedanje tarife in jim naznanilo, da jim z dne 13. oktobrom zniža plače za 20 odstotkov. Krojaški pomočniki so nato delodajalcem naznanili, da stopijo dne 13. oktobra v štrajk, ako do tega roka ne pod-pišejo izjave, da odstopajo od znižanja plač. Mojstri so 12. oktobra izjavo podpisali. To na-redi organiziran nastop delavstva!

★ Uboj v Somboru. Predminolo noč je veteran Kolender v Somboru na ulici z re-volverjem ustrelil ključavničarja Šipoša. Pri zaslišanju je izjavil, da ga je bil Šipoš napad-el in rahteval od njega denar; streljal da je v silobranu.

★ Tiralica za bivšim tržaškim konzulom Štefanovičem. Finančno ministrstvo zahteva aretacijo bivšega našega konzula v Trstu Šte-fanoviča, ki je poneveril 1.550.000 italijanskih lir državnega denarja. Ker se je od neke stra-ni doznalo, da so videli Štefanoviča v Flo-renci, se je obrnilo zunanje ministrstvo na italijanske oblasti z zahtevo, da Štefanoviča aretirajo in izročijo našim oblastem. — Po dru-gih vesteh se nahaja Štefanovič v Ameriki, odnosno v Rusiji.

★ Lov krajevne občine Cerklje se bo od-dal v zakup potom javne dražbe v ponedeljek 6. decembra 1926 ob 10 dopoldne v uradu okrajnega glavarja v Kranju, soba 4, za dobo od 1. januarja 1927 do 31. marca 1932. Za-kupni in dražbeni pogoji so istotam na vpo-gled med navadnimi urami.

★ Velike tatvine v Franciji. Zadnje dni so se izvršile v Franciji velike tatvine. V noči na 15. oktober so doslej neznan zlikovci vlomili v vilo belgijskega finančnika Loewen-stein v Biarritz in odnesli za 11 milijonov frankov dragocenosti. — Isto noč so tatovi obiskali baziliko Notre Dame de Bonnegarde v Longpontu, ki je glede dragocenosti ena naj-lepših cerkva v Franciji. Odnegli so 2 keliha, 1 ciborij in 1 ostensorij velike vrednosti.

★ Pri ledvičnih in sečnih boleznih, bo-leznih v mehurju in debelem črevesu omili naravna »Franz-Josef« grenčica v najkrajšem času tudi hude težave zaprtja. Bolnišnice iz-pričujejo, da je »Franz-Josef« voda vsled svojega učinkovanja brez bolečin najbolj

bilo takrat, ko si naju vodil po pravilnem carstvu glasbe, kraljice vseh umetnosti, ali nama razlagal življensko modrost. Minulo je.

Zdaj si odšel med nebeške muzike in do-bro ti je. Tam imajo gotovo več smisla za take vrednote. Saj veš, ljudje bolj ljubijo mu-ziko sebičnosti in samoljublja, lepa božja hčerka pa najde le redko pot do njihovih src. — Na tipke duš si igral; na bele in črne. Bo-lelo te je, da so strune tako razglašene in skušal si jih ubrati v Bogu in ljudem prijetno melodijo. Pa so bile čisto trde te tipke. V strupu besede in pisma so čisto zarjavile srebrne strune in cesta — železna in bela — je prinašala motnjave tujih glasov v božjo pe-sem tvoje zboru.

Danes smo ljudje silno površni; še po be-sedi in dejanju ne sodimo, kaj šele po misli srca! Toda z eno pesmijo si vseeno prodrl v vsa srca; pokazal si, kaj se pravi biti do-ber in poln ljubezni do vseh. Sovražili so te, ti nisi sovražil, izrabljali so te, ti nisi izrabl-jal. Nihče te ni slisal godrnjati, če si moral ob najbolj neprikladni uri na spoved, nikogar nisi ranil s trdo besedo. V umazanih časo-pisih so te sramotili, ti si odpustil in pozabil. Videl si, da v ljudeh ni ljubezni, a si jih vse-eno ljubil do konca. Zato si bil velik.

V nedeljo smo te vsejali na tiho njivo pod Lurdom — setev za žetev poslednjega dne. Mimo tebe, po cesti hite avtomobili, ne-mir življenja, ti pa si miren in tih. Zelena Sa-vinja ti šumi večnosti pesem in dvakrat na dan te pozdravlja zaria v vrhovih. Kmalu bo-

primerna starim in mladim za stalno uporabo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerij-skih trgovinah. 5190

★ Kdo se usmili ljubeznive, 8 mesecev stare deklice brez staršev, ter jo sprejme v brezplačno oskrbo? Naslov pove upravništvo »Slovincu«.

★ Ze jeseni je treba zatirati sadne škod-ljivce z »Arborinom«, ki ga proizvaja tvrdka Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. in E. Skaberne).

★ Tvrška Ant. Rud. Legat in Co. v Ma-riboru je prevzela generalno zastopstvo šved-skih pisalnih strojev »Hald« za vso Jugosla-vijo. Pisalni stroj »Hald« ima proti drugim sistemom take prednosti glede konstrukcije, trajnosti in uporabnosti, da prekaša vse do-seđanje pisalne stroje. Vsak, ki vidi ta stroj, je navdušen zanj, ker sestoji iz prvovrstnega švedskega materiala. Razkazovanje brezplačno in brezobvezno po tvrdki Ant. Rud. Legat in Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefon interurban 100. 7180

★ Zlatnike v Zlatorog milu so našli dalje: Anica Sterger, Ljubljana, Kolodvorska ulica; Jožefa Fischer, Račje; Marija Drnovšek, Sto-lovnik pri Rajhenburgu; Mici Bajželj, Klanec pri Kranju; Jožefa Terman, Loke, Zagorje ob Savi; Cilka Golmayer, Brezje pri Radovljici; Marija Kajzer, Šuta 39, Zabnica pri Skofji Loki; Anica Novak, Zverinjak pri Brežicah; Ivana Weitzer, Maribor, Koroška 18; Marija Faleskini, Dolna Straža; Franciška Perko, Križe na Gorenjskem; Francka Stergaršek, Savnapeč, Hrastnik; Kamenšek, Toplice na Dolenjskem; Milka Jakl, Zagreb, Prilaz 70; Lavoslav Herman, Zagreb, Ilica 136; Sava Cvetič, Mraklin kot Velike Gorice; Karolina Krapinec, Bregi; Pavla Aladrovič, Tuzla; Dra-gica Vukanović, Sarajevo, Kralja Tvrtka ul.; Magda Vidošek, Zlatac. 7067

★ Gospodom duhovnikom in bogoslov-cem nudi pri nakupu krasnih črnih zimskih sukenj poseben 10 odstotni popust tvrdka Fran Lukič Ljubljana, pred Škofijo 19.

★ Za desinfekcijo, zlasti za časa nalezlj-i-vih bolezni, je najboljšo sredstvo Sanitol, ki ga dobite v vseh lekarnah in drogerijah. — Zahtevajte originalne steklenice!

V PONEDELJEK 18. OKTOBRA 1926 IMA
V FRANČISKANSKI CERKVI-LJUBLJANA

CERKVENI KONCERT LJUBLJANSKI ZVON

SPORED IZVAJAJO:

STANKO PREMRL, SPELCA RAMŠAKOVA
PEVSKI ZBOR ZVONASEV IN ORKESTRE
GLASEBENE MATICE

ZACETEK OB 20 ZVEČER

Tvrška F. MERŠOLNASI.

se nahaja sedaj

Wolfova ulica št. 5

Priporoča veliko zalogo rokavic,
nogavic za dame, gospode in otroke.
Čipke, ženska ročna dela, volna, svila,
bombaž. — Predtiskarija ročnih del.
— Ustanovljena l. 1887. —

mo prižgali lučke na grobu in s cvetjem te bomo obsuli kakor nevesto. Zvenelo bo cvet-je in ugasnile lučke, a kar si storil, bo ostalo. In še bo ostal hvaležen spomin in ostala lju-bezen v srcu najmlajšega brata.

Opica -- detektiv.

Angleški in ameriški listi se bavijo s čud-nim kriminalnim slučajem, čegar posameznosti spominjajo na fantastično filmsko dramo. Živ-ljenje se je pokazalo tu iznajdljivejšim nego avtorji najneverjetnejših filmskih libretov.

Stvar, za katero tu gre, se je dogodila v bližini Madrasa v Indiji. Trije junaki dejanja so: opica, lastnik cirkusa Sangharin in mož po imenu Manikam. Opica je bila Sanghari-nova; žival, nenavadno krotek in inteligen-ten šimpanz, je bila zelo vdana svojemu gospo-darju, ki jo je bil mlado vjel, zdresiral in potem z njo nastopal v nekem velikem varie-teju. Sangharin se je pozneje osamosvojil in ustanovil je potovalni cirkus ter dajal predsta-ve po mestih in vaseh madraškega okraja.

Manikam, ki je prej delal v neki tovarni, je bil pred leti zaprt pod sumnjo, da je umo-ri-l nekega fakirja puščavnika, ki je živel v votlini od milodarov in ki so ga Indijci ča-stili kot svetnika. Ker pa se njegova krivda ni dala popolnoma dokazati, je bil obsojen samo na pet let ječe. To kazen je mož nedav-no preстал in zopet svoboden se je podal v Penukondo,

Pristnost in jakost Vam jamči naša „Kolinska cikorija“

ki daje kavi izdatnost, lepo barvo in je izdelek domačega delavca ter zasluži, da se v uporablja v vsaki rodbini!

Ljubljana

© Volivni imeniki za ljubljanske občinske volitve so na vpogled somišljenikom v tajništvu SLS za Ljubljano vsak dan od 5 do 7 popoldne, ob nedeljah pa od 8 do 12 dopoldne. Somišljeniki! Uporabite priliko ter se prepričajte pravočasno, ako ste pravilno vpisani. Vsa potrebna navodila za vpis, prepis itd. daje tajništvo.

© Šestdesetletnica je praznoval večeraj, 16. oktobra v najvišjem krogu svoje družine g. Franc Miklič, industrijec, posestnik in hotelir v Ljubljani. Rodil se je 16. oktobra 1866 v Podpreski blizu Čabra. Učil se je prvotno trgovstva v Kostanjevici, Sent Jerneju, v Krškem in Kočevju. Kot pogumen mladenič, star 20 let, se je podal v Rusijo, kjer se je povzpelo do velikega lesnega trgovca. Po 23-letnem bivanju v Rusiji se je pred izbruhom svetovne vojne zopet vrnil v svojo domovino in se nastanil v Ljubljani. Franc Miklič je prava stara kranjska korenina, marljiv, priden in pošten. Njegov hotel in restavracija Južni kolodvor sta splošno jako priljubljena. Jubilarju naše čestitke!

© Ljudski oder v Ljubljani otvori letošnjo sezono dne 24. oktobra ob 20 z Grillparzerjevo tragedijo »Ljubezni in morja valovci« (Hera in Leander). Iz posebne prijaznosti režira kot gost priznana umetnica ga Marija Vera, članica Narodnega gledališča v Ljubljani.

© Poročil se je g. Vinko Marolt z gđno Marijo Roblek iz D. M. v Polju. Cestitamo!

© Vojni razpored se bo priobčil ljubljanskim vojnim obveznikom zamudnikom rojstnih letnikov 1876 do 1904 in daljeem konj v nedeljo 24. oktobra dopoldne. Vse podrobnosti so razvidne iz razglasa, ki je nabit po mestu. Kdor bo izostal od priobčitve vojnega razporeda, bo pozvan h komandi vojnega okrožja.

© Cerkevni koncert »Ljubljanskega Zvonca«. Vse posetnike cerkvenega koncerta, ki se vrši jutri, v ponedeljek točno ob 20 zvečer v ljubljanski frančiškanski cerkvi, opozarjamo, da so vstopnice v predprodaji v Matični knjigarni. Izrecno in uljudno prosimo, da si vsakdo kupi vstopnico že v predprodaji, da ne bo nepotrebnega in neljubega drenja pri večerni blagajni pred glavnim vhomom v frančiškansko cerkev. Glede koncertnega reda pripominjamo sledeče: Na večer koncerta se odpro vrata v cerkev točno ob pol 8. Vstop v cerkev je dovoljen samo skozi glavna vrata. Stranska vrata na tako zvani porti in pa na Miklošičevi cesti so ob začetku zaprta in se odpro le po končanem koncertu za izhod. Kamor tudi pri magistratu, ti siromaki še do danes niso pod streho. Prebivajo v zasilnih iz desk zbilih kolibah. Skoraj vsaka teh rodbin ima po več majhnih otrok, od katerih je najmlajši petmesečen dojenček. Pri zadnjem hudem naliivu niso imele te uboge matere niti ene suhe čunje, kamor bi zavile svoje otročičke. Večina teh nesrečnikov je delavskega stanu, za katere podjejniki pri najboljši volji ne morejo dobiti nobenega primerne stanovanja, zlasti, ker z eventualnimi praznimi stanovanji razpolaga itak stanovanjsko sodišče. Vsled tega je sveta dolžnost vseh onih faktorjev, ki imajo skrbeti v takih izjemnih slučajih za blagor državljanov in občanov, da preskrbe tem ljudem primerna stanovanja v najkrajšem času, ker je zima pred durmi. Pa kdo se briga za ubogega delavca! Razne rodbine, ki so že zdavnaj imele lepo in primerno stanovanje, so dobile neglede na toliko ljudi, ki sploh nimajo stanovanja, še boljše in komodnejše stanovanje; za deložirance pa se ne zgane nobena roka. Ali mislite, da jih bomo gledali Ljubljančani še po zimi pod milim nebom? Tega javnega škandala za našo belo Ljubljano mora biti že enkrat konec! Ko je prišel pred par dnevi v Ljubljano neki Švicar, se je izjavil ob pogledu na te nesrečnike takole: Res, lepo je vaše mesto. Kultura se vidi

kor že omenjeno, je večerna blagajna na stopnišču pred glavnimi vrati. Občinstvo opozarjamo, da je začetek koncerta točno ob 8 ter prosimo, da s prepozno prihajanjem ne moti izvajanj. Ponovno opozarjamo na krasni program in odlične sodelavce, kar nam oboje jamči za umetniški užitek. Z obiskom koncerta pa počastimo tudi spomin enega naših najplodovitejših in najpomembnejših kulturnih delavcev, spomin pokojnega Antona Foersterja. Vstopnice vseh vrst in cen je še dovolj na razpolago, cene so nižje kot običajne koncertne.

© Kulturno-politični klub SKAS ima sestanek v ponedeljek ob 6 zvečer v Akademskem domu. Dnevni red: Naše gospodarstvo in nettunske konvencije. — Gostje, ki se za vprašanje zanimajo, dobro došli!

© V šentjakovski in stolni prosveti predava jutri ob 8 v Križankah o potovanju po Koroškem g. prof. Dolencec. Predavanje bo zelo zanimivo.

© Rokodelski dom. Kdor želi pristopiti k pevskemu ali tamburaškemu zboru v Rokodelskem domu ali kdor želi obiskovati knjigovodski tečaj, naj se oglasi v ponedeljek pred predavanjem ob 8 ali v času, ko ima pevski ali tamburaški zbor svoje vaje. Pevski zbor pod vodstvom g. prof. Marka Bajuka ima vaje ob torkih in četrtkih ob 8, tamburaški zbor ob sredah in sobotah ob 8. Čas za knjigovodski tečaj se bo odločil po želji priloženih udeležencev tečaja.

© Umrl je v Škofji ulici g. Ivan Černe, strojevodja v pokoji. Pogreb bo danes ob 4 popoldne. Naj počiva v miru!

© Kaj bo z deložiranci? Za zidovjem na Vrazovem trgu in na Cankarjevem nabrežju kampira še vedno deset družin. Čeprav je časopisje apeliralo na merodajne činitele in kljub temu, da so zanje posredovali razni vplivni faktorji tako pri stanovanjskem sodišču, kakor tudi pri magistratu, ti siromaki še do danes niso pod streho. Prebivajo v zasilnih iz desk zbilih kolibah. Skoraj vsaka teh rodbin ima po več majhnih otrok, od katerih je najmlajši petmesečen dojenček. Pri zadnjem hudem naliivu niso imele te uboge matere niti ene suhe čunje, kamor bi zavile svoje otročičke. Večina teh nesrečnikov je delavskega stanu, za katere podjejniki pri najboljši volji ne morejo dobiti nobenega primerne stanovanja, zlasti, ker z eventualnimi praznimi stanovanji razpolaga itak stanovanjsko sodišče. Vsled tega je sveta dolžnost vseh onih faktorjev, ki imajo skrbeti v takih izjemnih slučajih za blagor državljanov in občanov, da preskrbe tem ljudem primerna stanovanja v najkrajšem času, ker je zima pred durmi. Pa kdo se briga za ubogega delavca! Razne rodbine, ki so že zdavnaj imele lepo in primerno stanovanje, so dobile neglede na toliko ljudi, ki sploh nimajo stanovanja, še boljše in komodnejše stanovanje; za deložirance pa se ne zgane nobena roka. Ali mislite, da jih bomo gledali Ljubljančani še po zimi pod milim nebom? Tega javnega škandala za našo belo Ljubljano mora biti že enkrat konec! Ko je prišel pred par dnevi v Ljubljano neki Švicar, se je izjavil ob pogledu na te nesrečnike takole: Res, lepo je vaše mesto. Kultura se vidi

po vsej Ljubljani. Ves lepi vtis o vaši beli Ljubljani pa mi je pokvarila ta — milo rečeno — nekulturna slika nesrečnih deložirancev. — Toraj, takšno mnenje dobi tujece o Ljubljani, če opazi one kolibice na Vrazovem trgu. — Res, dela govore!

© Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča vse svoje člane, da v letošnjem šolskem letu vsled prenapolnjenja razredov ne sprejema več vajencev in vajenk za v I. letnik gremijalne šole. Obenem opozarja p. n. članstvo, da se nadalje pri sprejemanju vajencev drži strogo predpisov glede šolske predizobrazbe. — Načelstvo.

© Nesreča. Ponesrečil se je v tovarni Vojnovič uslužbenec Franc Oven. Dobil je zelo nevarne poškodbe na desnem očesu.

© Tečaj za damsko prirojanje v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani namerava prirediti koncem decembra tečaj za damsko prirojanje v Ljubljani. Krojačice, mojstrice in pomočnice, ki žele tečaj obiskovati, naj prijavijo svojo udeležbo pisмено ali osebno pri Uradu za pospeševanje obrti, Ljubljana, Krekov trg 10, I. nadst. Tečaj se bo vršil vse delovne dni ob večernih urah pod vodstvom strokovnega učitelja g. Alojzija Knaflja.

© Pozor! V vinotoču (vinski kleti) Viktorja Sedeja se odslej točijo iz ravnokar došle zaloge pristna štajerska bela in rdeča vina, mošt, zlasti pa sladki črni mošt. Cene so od 11 do 15 Din. Vhod iz Kolodvorske ulice št. 26 (samo glavna vrata). Neprisiljena zabava, skrbna postrežba, izborna kapljica, zato posetite! 7186

Portugalko, prvovrstno, toči Košak, Krekov trg.

Maribor

© Odkritje spomenika t. dr. Ant. Medvedu se vrši v nedeljo, dne 24. t. m., ob 15 na cerkvenem pokopališču v Pobrežju. Prijatelji in učenci pokojnika počastijo ob tej priliki na skromen način svojega dobrotnika in ljubljence. Uvažujoč priljubljenost in spoštovanje, ki ga je užival t. dr. Medved pri tolikih znancih, prijateljih in učencih, odbor ne bo na otvoritev vabil oficijelno, ampak prosi tem potom, da se prihodnjo nedeljo zberejo vsi častilci rajnega dr. Medveda ob njegovem grobu ter se poklonijo njegovemu spominu. Podroben spored odkritja objavimo ta teden.

© Mesečni sestanek tretjere dne duhovniške skupščine se vrši prihodnjo sredo, dne 20. t. m., ob pol petih popoldne v frančiškanskem samostanu. Referiral bo g. župnik Cede o izdaji novega cerkvenega molitvenika. Ob tričetrt na štiri se vrši istotam odborova seja.

© Umetniška razstava v mestni kazinski dvorani. Umetniki slikarji: Cotič, Mežan, Pirnat, Zagar in Kos bodo priredili od 6. do 14. novembra v mestni kazinski dvorani razstavo svojih najnovejših del. Mestni svet je dovolil umetnikom uporabo dvorane proti malenkostni denarni odškodnini.

© O prikloplitvi občine Krčevina mestu Mariboru. Kar je »Slovenec« v posebnih člankih za napredek mesta Maribora že pred meseci poudarjal, da je namreč nujno, da se okoliške občine čimprej priklopijo mestu, je sedaj redno na dnevnem redu. Tako je pretekli četrtek tudi veliki župan dr. Pirkmajer imel posebno posvetovanje z občinskimi odborniki krčevinske občine, kjer se je razpravljalo o prikloplitvi celotne občine mestu. Občinski odbor se za enkrat za isto še ni izjavil, pač pa bo še sam o tem sklepal. Krčevina bo šla torej naprej pri tem velikem načrtu, da se mestni okoliš Maribora tako zaokroži, kakor to zahtevajo dejanske razmere.

© Kanalizacija v Petrovem selu, to je ob mestnem parku, a že v krčevinski občini, je nujno potrebna. Za odtekanje vode, ki je imela do zdaj prosto pot preko bivše nadarbinske njive, je pretekli četrtek posebna komisija odločila, da je začasno odstopil gosp. Ilger kos zemlje v ta namen.

© Nova vila na Kamniški cesti, last ravnatelj g. Vodeba, je prišla pod streho v šestih tednih. Delo je naglo a solidno izvršila mariborska stavbena tvrdka Accetto in drugovi.

© Zaposlitev brezposelnih. Ministrstvo za socialno politiko sporoča, da ima fond od 30 milijonov kot nekako podporo za brezposelne. Od te vsote pripade šestinka, torej 5 milijonov, na slovenska avtonomna mesta. S temi 5 milijoni bi se naj popravljale ceste, gradile manjše stavbe in pri tem delu bi naj bili zaposleni brezposelni. Delavska zbornica v Ljubljani izdeluje za uporabo teh 5 milijonov poseben pravilnik in tej akciji se je poleg drugih slovenskih avtonomnih mest pridružil tudi Maribor.

© Najbolj tople jesenski dan v Mariboru. V petek krog 1. ure popoldne je kazal na solncu barometer na Glavnem trgu 32 stopinj. To je izvanredna jesenska toplota, kakršne ne pomnijo v Mariboru.

© Dve zgodovinski znamenitosti hiše ob Dravi. Hiša Vojašniška ulica 8 ob Dravi je gotovo iz dobe, ko je bil Maribor še obdan z obrambnim obzidjem in so deli obzidja uporabljani pri tej hiši. Na sredini hiše je globok vodnjak, ki je danes pokrit, a se še vidi v stropu sobe, kjer je vodnjak, luknja v strop, ki je omogočala zajemanje. V stavbi za hišo je videti znake podzemeljskega hodnika proti Glavnemu trgu in cerkvi sv. Alojzija. Bi bilo dobro, ako bi si to starodavno stavbo, ki ima trdnjavsko debele zidove, ogledal kak zgodovinar.

© Požar. V noči od 15. na 16. t. mes. je pričelo goreti v podstrešju hiše v Meljski ulici št. 55. Hiša je last Antonije Gašparič, ki stanuje v Studencih. Dim je opazil prvi neki kovač v delavnici Wundler ter obvestil o tem policijskega stražnika, ki je alarmiral

Padec z Eifflovega stolpa

se ne da primerjati silnemu padcu cen oblačilom v tekočem letu. Najnižje cene so sedaj pri

Drago Schwab, Ljubljana.

Peru v Studih. To je čez 5000 m visoko pogorje ob vzhodni obali Severne Amerike. Sprva je bil to samo premogovni rudnik, a pozneje so odkrili tam tudi vanadij. In sicer je to najbogatejši vanadijev rudnik sveta. Rudnik sam leži visoko v gorovju. Izrablja ga družba »Vanadian Corporation of America«, ki obvlada trg in diktira cene. Neugodno pri tem rudniku je, da se mora prenašati ruda daleč v dolino. Začetkoma so prenašale rudo v dolino lame, sedaj pa so zgradili že malo železnico. Lama (neke vrste ovca) je v tistih krajih domača žival, ki služi tam istotako kakor pri nas konji in krave ali v Afriki velblodi.

Druga dobaviteljica vanadija so Zedinjene države. Ležišča se nahajajo v Koloradu in Utah.

Razen v te dosedaj omenjene svrhe uporabljajo vanadij, oziroma njegove spojine, še v druge važne svrhe. Tako služi pri pretvarjanju indigotina, to je umetnega, neraztopljivega indiga v raztopljiv indigo. Iz vanadijevih spojin izdelujejo trajna črnila, oziroma tuš, dalje služi dobro pri okrasnih na keramičnih predmetih in se uporablja tudi pri fotografiji in v medicini. Vanadij je izrinil tudi platino pri tako zvanem kontaktnem procesu pridobivanja žveplene kisline. Porozen predmet napejen z raztopino vanadijeve spojine nadomešča sedaj drago platino.

Vidimo torej, da je ta kovina velike tehnične važnosti. Kljub temu, da ni zlahka kovina, je relativno mnogo večje vrednosti. Vanadij je res moderna kovina.

Daruite za Ljudski sklad SLS!

Tu pa se križajo pota usode Sangharinove z Manikamovo. Le-ta je slišal, da je Sangharin v Penukondi s svojim cirkusom zaslužil veliko denarja in da se namerava preseliti v Madras. Zvedel je tudi za dan njegovega odhoda. Pa si je najel dva pomagala in z njima je v samotnem gozdu napadel Sangharina, zahtevajoč od njega denar. Sangharin se je skušal braniti s samokresom, ki so ga pozneje tudi našli na licu mesta. Manikam pa mu je izbil revolver iz roke, nakar je lopovska trojica moža pobila in ga prav po živinsko zaklala. Pobraviši še z voza, kar se jim je zdelo vredno, so morilci svojo žrtev zagrebli v gozdu. Pri tem so pa pozabili, da je ves njihov zločin imel očitca. V cirkusnem vozu je namreč čepela Sangharinova opica, ki je v trenutku napada najbrž zbežala na drevo in od tam videla vse, kar se je zgodilo. Verjetno je, da je pozneje eden morilcev opico, ki je skakala po drevju, tudi zapazil in nanjo streljal z revolverjem, ker je imela malo rano od krogel, ki jo je pa samo oplazila.

Pametna opica je potem našla pot k bližnjemu obljudenemu mestecu, ki ga je bil Sangharin pred kratkim obiskal s svojim cirkusom. Tu je šimpanz žalostno javkajoč skakal sem ter tja po trgu. Naravno, da je vse mesto drvelo skupaj, vsak je hotel videti to čudno opico, oblečeno v pisano uniformo, ki se je naenkrat pojavila med ljudmi in ki je bila videti kakor vsa iz sebe. Tudi dva policista sta bila med množico. Ko ju je opica zagledala, je zgrabila enega za rokav in ga skušala vleči s seboj v neko gotovo smer. Naposled sta stražnika razumela, kaj žival hoče, in sta ji sledila. Peljala ju je naravnost v gozd na mesto, kjer se je zgodil umor.

Tako je prišel zločin na dan. Kmalu so tudi izsledili zločinca. Predsodiščem pa je potem nastopila opica kot glavna pričja. Ko so jo pripeljali v sodno dvorano in je zagledala obtoženo trojico, se je iztrgala svojemu čuvaju in se zakadila v enega izmed njih — v Manikama. Komaj so ubranili da ga ni razmesarila s svojim hudim zobovjem.

Morilci so prejeli zaslužno kazn.

Vanadij in njegova uporaba.

Kmalu bo 100 letnica, odkar je bila odkrita dosedaj bolj malo znana kovina vanadij. V zadnjih letih pa so odkrili, da naredi jeklo, ako mu primešamo komaj 1 del vanadija na 100 delov jekla, še bolj trdo in trpežno. S tem je dobila moderna tehnika takorekoč moderen gradbeni material za svoje stroje. Danes imajo vsa trda jekla primešana od 0.7 do 1.3 odstotka vanadija. Ta trda jekla, ki niso krhka, se obnesejo posebno za avtomobile, ki so pač zelo izpostavljeni vednim pretresom in sunkom.

Dosedaj je bil krom, ki je sličen v lastnostih železu in niklu, katerega so dodajali železu, da so mu zvišali njegovo odpornost. Plošče iz kromovega železa so imele bojne ladje, da so se bolje zavarovale pred granatami. Seveda danes s takimi ploščami obložene ladje niso več dovolj odporne proti modernim topovskim izstrelkom.

In zakaj je prišel vanadij šele sedaj do uporabe? Ker so odkrili šele v zadnjem času večje rudnike vanadija: prej je bilo to kovino

le malo na svetu. Vanadij je znan že od leta 1830, ko ga je odkril Šved Sefström v raznih železnih rudah pri Tabergu. Znano je, da je Švedska zelo bogata na izbornih železnih rudah, ki jih pa sama ne uporablja za dobavo železa in sicer zato ne, ker nimajo premoga. Zato železno rudo le izvažajo. Nova kovina je dobila ime po skandinavski boginji Vanadija. Značilne lastnosti vanadija so belkasta barva, velika trdota, ki presega trdoto kremenjaka, in sličnost z arzenom, antimonom. Tali se pri 1680 stopinjah Celzija.

Sprva je veljal vanadij za redko kovino, pozneje so ga pa ugotovili v mnogih kameninah in rudninah. Iz razširjenosti kamenin so pa spoznali, da je vanadija vendarle mnogo na svetu, celo več ga je ko bakra ali svineca, vendar, dasi se nahaja v kameninah sicer po vsem svetu, ga je povsod najti le v zelo majhnih množinah, tako da se njegovo pridobivanje malokje izplača. Zadnje, dosedaj največje nahajališče vanadija so odkrili leta 1905 v Peru in odtam prihaja glavna množina, to je 80 odstotkov vsega vanadija. Na trg ne prihaja vanadij kot čista kovina, marveč kot zlitina z železom, bakrom in aluminijem.

Vanadij se nahaja v nekoliko večjih množinah na Švedskem in v Joahimsthalu na Češkem. Tu kopljejo smolnato svetlo, ki je uranova ruda in iz katere pridobivajo razen vanadija tudi malenkostne množine radija. Dalje imajo vanadijeve rude tudi v Francoskem, v Švici, na Angleškem in v Nemčiji, kjer je v škrljavecu razen vanadija še baker, in pa na Španskem pri Estramadourju.

Izven Evrope se dobiva ta ruda še v Afriki in sicer na južnem delu in v bivših nemških kolonijah. Najvažnejši rudnik je pa v

požarno brambo. Gasilci so s par vedri vode pogasili tleče tramovje na podstrešju. Ogenj je nastal pod čudnimi okoliščinami, ker se je nahajal gorčični tram daleč proč od dimnika ter se ni mogel od njega vneti, na podstrešje pa ne prihaja nihče. Mogoče je bil ogenj podtaktnjen. Policija sedaj ta slučaj preiskuje.

□ **Policijski drobiž.** Včerajšnja policijska kronika beleži 3 aretacije, in sicer 1 radi poverbe in 2 radi bledčenja, ter 17 prijav. Med prijavami so cestni prestopki, kaljenje nočnega miru in par tihotapstev.

□ **Hotelski tat.** V noči od 13. na 14. t. m. je prenočil v hotelu Kosovo Franc H. iz Ormoža. Zjutraj je izginil, z njim vred pa celo perilo iz sobe. V naglici pa je bil tako pozabljiv, da je pozabil v sobi popolnoma na siv dežni plašč in par lepih usnatih rokavic rjave barve. Najbrže je to tudi izmaknil ter se naj eventualni lastnik dežnega plašča prijavi na mariborskem policijskem komisariatu.

□ **Iz stavbnega gibanja v Mariboru.** V soboto popoldne se je vršila kolavdacija nove palače Pokojninskega zavoda na Kralja Petra trgu. — V Mejni ulici 7 bo začel graditi novo pritlično hišo Zohar Avguštin. — Gostilničar Milavec Matevž na Aleksandrovi cesti bo hišo prezidal ter preuredil obrtne lokale. — Dve novi utici dobi Maribor, in sicer tik ob brodu in na občinskem zemljišču pred Vlahovičevim gostilno na Aleksandrovi cesti. Ob brodu bo zgradil brodar Mrdavs barako, v kateri bo točil čaj in druge pijače za stoječe goste. V drugem novem paviljonu pa bo otvoril tobakno trafiko invalid Lovro Kralj. — V Maistrovi ulici 19 bo napravil Lininger Leo novo garažo za avtomobile.

□ **Dve nesreči pri zidanju.** Na Rotovškem trgu se je težko ponesrečil 69letni zidar Josip Horvat iz Pobrežja. Padel je z odra ter priletel na tlak z glavo. Pretresel si je možgane ter dobil tudi druge težke notranje poškodbe. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Vseled neprevidne hoje po odru se je ponesrečil istega dne zidarski polir Leopold Cepe.

□ **Nov korak mariborske mestne plinarne.** Mariborska mestna plinarna je bila doslej pri Zvezi industrijcev, a je sedaj izstopila iz te organizacije in se pridružila »Udruženju jugoslovanskih plinara in plinarskih stručnjaka«.

□ **Poprava Pobrežke ceste** proti mestnemu pokopališču. Mariborska mestna občina bo prispevala za temeljito popravo Pobrežke ceste proti pokopališču 7% stroškov za navoz gramoza, dala bo brezplačno na razpolago mestni parni valjar in avtoškropilnik. Druge popravilne stroške prevzame okrajni zastop. Cesta bo popravljena do Vseh svetnikov.

□ **Tegetthofov spomenik** bo zopet postavljen. Mariborsko muzejsko društvo se je obrnilo na občino s posebno vlogo, naj bi ta zopet postavila po prevratu demontirani Tegetthofov spomenik, katerega kipi se hranijo v muzeju in podstavek še stoji nedotaknjen na svojem prvotnem mestu. Mestna občina je pripravljena prevzeti stroške zopetne postavitve, samo se mora še poprej veliko županstvo izjaviti, ali nima nič proti temu, da se pusti spomenik možu, ki ima ravno za slovensko stvar velike zasluge.

□ **Zaplenjeno motorno kolo.** Neki mesar je prijavil policiji, da je pred enim mesecem spravil pri njem nek neznan mlad fant motorno kolo, po katerega še sedaj ni prišel. Kolo je znamke »Orionette«, črno pleskano z zeleno pobarvanim rezervoarjem; številka SL I. 471 je napisana na lepenki ter je očitno ponarejena, ker se pozna še na kolesu ostanek prejšnjega napisu, ki je s pločevine izpraskan. Motorno kolo je policija zaplenila ter poziva lastnika, da se prijavi.

□ **Najboljše čevlje KARO** dobite Maribor, Koroška cesta 19 in 1. oktobra tudi Aleksandrova 23 v trgovini Sl. Černetič.

□ **Mati obešenca Zlahtiča pred sodiščem.** Dne 13. t. m. se je zagovarjala pred sodiščem mati obešenca Zlahtiča, ki je bila obdolžena, da je na dan obešenja žalila kralja. Ker pa je mati znana kot jako mirna, dobra zenska in je na nesrečni dan samo molila za svojega sina, sodišče ni verjelo dvema pričama in je ženo oprostilo.

□ **Studenci pri Mariboru.** Danes prihitite vsi, ki želite poskusiti letošnji sad vinske trte iz gričkov Jeruzalema, na vinsko trgatve, ki jo priredi kat. slov. izobraževalno društvo v Studencih v gostilni Gačnik, Dr. Krekova cesta 24 (nasproti delavnice drž. železnice). Začetek ob pol 16. uri. Na svidenje, prijatelji sladkega grozdja in ljubitelji poštene zabave.

Manjka le še primeren prostor za igrišče v bližini. Morda se klubu posreči ob Nevilji dobiti primeren prostor za to in ga spopolniti z zasilnim kopališčem. Želimo mladim in starim sportnikom obilo uspeha!

□ **Semenj sv. Terezije** v petek se je vršil ob lepem vremenu. Opažati pa je, da zadnji dve leti semj stalno nazadujejo po prometu. Kupovalcev je malo in še ti kupujejo le malenkosti, nujno potrebne. Naš kmet nima več denarja, njegova kupna moč je izžrpana. Gozdovi, ki so prva povojna leta vrgli kmetom v bližini Kamnika lepe denarje, so izsekani in kmet se zadoljuje. Vse sili zato v tovarne, a te zopet ne morejo obratovati kot bi hoteli, ker je kredit predrag in konzum premajhen. Pač žalostna usoda lepe Slovenije, ki jo ima precej na vesli centralizem naših demokratov!

Tržič

Delavski kongres bo vsekakor nekaj lepega in pomembnega. Tako kažejo že priprave. Prostor pred »Našim domom« je sedaj lepo urejen. Prav srečna je bila misel in izvedba orla na visokem stebri, ki stoji pred domom ob bregu Bistrice. Je to prav za prav sedaj edini tržiški spomenik, če ga smemo tako imenovati. Na delavskem kongresu bomo videli tudi pomemben dramatični prizor iz »Hlapca Jernejca«; v nedeljo pa pričakujemo poleg obilne udeležbe tudi kar 42 moč vrle jeseniške godbe.

Za poplavljenec je bilo v nedeljo cerkveno darovanje, ki je prineslo 2650 Din. Ves ta teden se vrši tudi nabiranje po trgu, ki bo imelo gotovo lep uspeh. V nedeljo zvečer vprizori v korist poplavljenec tudi združeni tržiški diletantje igr »Deseti brate« s sodelovanjem g. Danila-Cerarja iz Ljubljane.

Vrhnika

Cestni odbor. Seja cestnega odbora se vrši v ponedeljek dne 18. t. m. ob 10 dopoldne v občinski pisarni na Vrhniki. Dostop k seji ima vsak davkoplačevalec.

Orl Verd priredi v nedeljo dne 24. t. m. v Rokodelskem domu proslavo v čast sv. Frančiška. Na to prireditev, spojeno z zanimivim zgodovinskim predavanjem in s 3 izbranimi pevskimi točkami, ponovno opozarjamo.

Kočevje

Pogreb Ivana Kaježa. Mlad je bil, komaj dvajset let mu je bilo, pa se je poslovil od nas. V prejšnjih letih krepak in živahen, sedaj pa pod rušo. Kdo se ga ne bi spominjal, ko je hodil okoli ob palici, blede in s trudno bolnim obrazom! V četrtek 14. t. m. pa smo ga spremili na njegovi poslednji poti. Neštevilna množica je bila tu zbrana, 6 duhovnikov in pevski zbor. Vse to je pričalo, kako je bil priljubljen. Trikrat mu je zapel zbor: pred hišo žalosti »Vigred se povrne«, v cerkvi in na pokopališču »Na grobe«. Zvonovi so plakali, pa so plakali tudi ljudje, plakali so za blagim mladeničem, ki bi bil lahko živel dolga leta. Položili so ga v skupno grobnico g. Antona Kaježa. Njegov grob je zagrnilo 15 vencev. Tiho in svečano je množica molila in odgovarjala: ... In večna luč naj mu sveti!

Trbovlje

☆ **Zveza slovenskih vojakov.** Shod oficirjev, vojakov in invalidov se vrši danes, v nedeljo, v biljardni sobi gostilne Forte ob 4. uri popoldne, ne pa, kot prvotno objavljeno, ob 9. uri dopoldne. Na tem shodu bodo dane vsem vojnim tovarišem smernice za nastop na dan odkritja spomenika, ki bo v nedeljo, dne 31. oktobra t. l.

☆ **Meščanska šola.** Že pred štirinajstimi dnevi se je razglasilo javnim potom, da je že imenovan ravnatelj kakor tudi učiteljstvo za novoustanovljeno meščansko šolo. Vse je tudi že pripravljeno, samo ne pokaže se nihče od imenovanih, da prime zadevo resno v roko in da bi se pričelo z rednim poukom. Menda ne bo potreba od kraja dregati, da se gospoda zgane.

Hrastnik

Gledališka predstava. Danes, v nedeljo, bo v Logarjevi dvorani gledališka predstava »Večna lepota in večna mladost«. Začetek ob pol štirih popoldne. Po igri je »vinska trgatve«.

Gospodinski tečaj. Danes pride učiteljica za gospodinski tečaj v Hrastnik. Popoldne se vrši vpisovanje deklet. V ponedeljek se prične redni pouk. Deklice, ki se še niso prijavile, naj to takoj store.

Obrotna šola in verske dolžnosti. Kakor čitamo v »Slovenecu«, se v Trbovljah pritožujejo nekateri obrtniki proti temu, ker ne morejo obrtni vajenci vsled obiska obrtne šole ob nedeljah v cerkev. Tudi pri nas je potrebno, da javno izpregovorimo o tem. Ko se je leta 1924, tu ustanovila obrtna šola, je pripravljali odbor sklenil se stanek vseh mojstrov, na katerem so se določili dnevi obrtne šole. Na predlog krojača Arnskega je bilo sklenjeno, da se vrši pouk ob ponedeljskih in sredo ob 6. do 8. ure zvečer. Za določitev nedeljskega pouka se je vnela daljša debata. Ob nedeljah je risanje in nekaterim strokam ni potrebno obiskovati tega predmeta. Po vsestranskih izjavah je stavil tov. Arnske predlog, naj se prične v zimskem času pouk ob pol devetih dopoldne, zato da gredo vajenci lahko tudi v cerkev. Navzoči obrtniki so predlog soglasno sprejeli. Navzoči vodja obrtne šole je izjavil, da mu je sklep obrtnikov svet zakon. Po preteku enega leta so ta sklep prekršili in sedaj je začetek ob 8. uri zjutraj. Tako sedaj vajenci kljub zatrdilu g. Lebra ne morejo v cerkev. Kateri pa gredo, zamudijo v šoli po 15 do 20 minut (trdi se, da celo več). Kakor v Hrastniku, tako tudi v Trbovljah ni pričakovati, da bi »napredni« učitelji šli komu prostovoljno na roko, da bi lahko vršili verske dolžnosti. Stvar je vredna, da se krščanski mojstri tudi v tem oziru zavedajo svoje vzgajne dolžnosti napram vajencem in zahtevajo, da se prvotni sklep upošteva.

Obrtne zadeve. Brivec g. Reker je otvoril novo brivnico v hiši vdove ge. Stakovnik na Selu.

Laško

Umrli so: Franc Zupanec, železniški čuvaj v Modriču št. 11, občina Marija Gradec, rojen dne 23. septembra 1872 v Sv. Jakobu v Slov. goricah, ter zelo mirna in vrla gospodinja Frančiška Gnidec, žena tukajšnjega uglednega gostilničarja Ign. Gnidec. Rojena je bila v Malih Gradahovih št. 6 iz znane Španove rodbine. Pogreb obek imenovanih je bil 14. oktobra.

Poročila se je 16. oktobra hčerka znanega trgovca Elsbacherja gđc. Andreja Elsbacher, z g. Milošem Rybačem, sinom pooblaščenega ministra g. Otokarja Rybača.

Vlom so izvršili neznani vlomilci v ugledni hotel »Nova pošta« in »Stara pošta« pri Rimskih toplicah, na se imali smola, ker niso prišli do de-

narja, ampak so se le navečerjali. Tatove tukajšnje vrlo orožništvo pazno zasleduje.

Izreden občni zbor ima tukajšnja Kmetijska podružnica danes radi odhoda svojega odbornika in delegata g. dr. Jerine. Moža še tukajšnje ljudstvo nikakor ne more pozabiti in mož, ki je to krivično premostitev zakrivil, bo kmalu videl posledice. Obžalujemo pa ministra Pucija, da se je »samostojnim demokratom« dai, in sicer celemu okraju v tako veliko škodo, napadno informirati in niti lastnih volivcev ni meral poslušati.

Pasja nadlega se je pojavila v veliki meri v Laškem, tako da človek s kolesom niti mirno več po cesti ne more, ampak se moraš psov izogibati bolj kot kmečkih vozov. Nad to nadlego so godrnjali zlasti letošnji letoviščarji, pa kako ne bi, saj jih ima nekateri celo po tri in še več. Vprašamo g. župana, kaj bi se zgodilo opoldne, ko otroci gredo iz šole, če bi eden od toliko nepotrebnih psov stekel? Prepričani smo, da bo dalo županstvo nalog posestnikom psov, da kdor potrebuje psa za čuvaja, naj ga ima pri hiši, drugim nepotrebnim psom pa naj čez zimo preskrbi zavetišče konjač.

Laгал je dopisnik »Jutra« v št. 230, ki trdi, da so bili »letaki«, ki agitirajo za tukajšnji klerikalni konzum«, celo na cerkvenih vratih; ker jih na tem prostoru ni bilo, si dopisnik »Jutra« iz Laškega zgoraj omenjeno čednost lahko v gumbnico zatakne.

Rogaška Slatina

Odlični gostje. Dne 12. t. m. je obiskalo Rogaško Slatino 15 poljskih zdravnikov. Ogledali so si vse zdraviliške naprave in občudovali naravne krasote naše res divne Slatine in njene okolice. Zdravilišče je brate Poljake počastilo s skupnim banketom. Z najugodnejšimi vtisi so se gostje naslednji dan, 13. t. m., z zdraviliškim avto odpeljali na Dobro.

Šola na Slatini. Ga. M. Glinšek, učiteljica na petrazredni šoli v Rogški Slatini, je 1. t. m. stopila v pokoj.

Šola pri Sv. Križu tik Slatine. Na tej šoli žalibog že par let ni rednega pouka vsled premeščanja ali pomanjkanja učnih moči. Sedaj po- učujejo v petih razredih samo tri učiteljske moči. Pri takih razmerah seveda ni govora o pravem uspehu in napredku. Ljudstvo je ravno za to šolo živelo težke in krvavo zaslužene denarje, zato je po vsej pravici zelo nevoljno nad brezbržnostjo višjih faktorjev za križevsko šolo, ki bi že davno morala biti šestrazredna. Toliko sposobnih učiteljev, ki bi se prav radi delali za svoj narod na polju prostosti, je moralo v pokoji, novih pa ne nastavlja. Kakor vse kaže, pri nas že tudi za šolo velja: Ima vremena!

Trgatev je v polnem teku. Vreme je prekrasno, toplo, kakor nalašč za branje. Mošta bo gotovo za polovico manj kot lani, zato pa upamo, da bo boljši, posebno svetovno znani in priljubljeni Cerovčan.

Preselitev trgovine. G. Janko Narat, trgovec na Colskem, se v kratkem preseli s svojo trgovino v nove moderno urejene prostore svoje nove hiše pri Sv. Križu.

Slov. Konjice

Prememba trgovine. G. Mihael Lapuh je te dni prevzel trgovino od vdove gospe Šerak. Ker je g. Lapuh zaveden Slovenec, ga vsem našim najbolj priporočamo.

Trgatev. Splošno se je začela zadnje dni preteklega tedna. Vseled deževja je grozdje zelo trepelo, kar se posebno vidi na rizlingu, ki ima neenakomerno razvite jagode. Najbolje je obrodila še šmarnica. Le žal, da vinogradniki le moči radi ponujajo, ne pa grodje. To se jim zdi prevelika škoda, da bi se ga pozobalo, zato mora vsi neusmiljeno v stiskalnico; za še tako majhno množino se mora dolgo prositi, da ga prodajo.

Tombola. Še enkrat opozarjamo, naj danet nihče ne zamudi lepe prilike, posetiti prireditve v Društvenem domu. Pridite, ne bo vam žal.

Dopisi

Vurberg. V ruskem sanatoriju v vurberškem gradu se sedaj zdravi dosti Rusov in Srbov; med bolniki je tudi ga. Natalija Nikolaevna Bikova, vnukinja slavnega pesnika Puškina. V razvedrilo bolnikom si je vodstvo sanatorija omislilo tudi radio.

Smartno ob Paki. (Obrtno-nadaljevalna šola.) S 1. decembrom 1925 se je otvorila tukaj obrtno-nadaljevalna šola. V začetku šolskega leta se je vpisalo 88 vajencev ozir. vajenk, ki so posejali šole do konca šolskega leta. Po obrtih je bilo 8 čevljar-skih, 2 kolarskih, 9 krojaških, 4 mizar-skih, 3 mlinar-skih, 2 ključavničarskih, 1 mizar-ski, 1 slikarski, 1 tesarski, 1 pekovski, 1 sodavičarski in 5 trgovskih vajencev ozir. vajenk. Iz tega je razvidno, da je v naši občini jako razvita obrt in da je bila nujna potreba ustanoviti to šolo, čeprav v navadni vasi. Na tem mestu se vodstvo šole iskreno zahvaljuje za denarno pomoč v svrhu vzdrževanja šole v šolskem letu 1925-26. gospodu velikemu županu v Mariboru, Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Gremiju trgovcev v Celju, okrajnemu odboru v Šoštanj, tvrdki Mestni mlin v Celju, ge. Mariji Mikuš, trgovki v Smartnem ob Paki, obema domačima posejilnicam i. dr. Nadalje krajnemu šolskemu svetu tukaj za brezplačno kurjavo in šolske prostore ter gospodoma Dragotinu Korošcu in Francu Irmanu.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za može bodo v Domu od 30. oktobra zvečer do 3. novembra zjutraj. Pređ. gg. župnike vladno prosimo, da bi može o tem obvestili in vabili k udeležbi. — Vodstvo.

Kongregacija za gospe pri sv. Jožefu ima prihodnji tork ob 5 shod. Ob 4 je pa odborovna seja.

Za učiteljstvo

Ljubljanska okoliška podružnica SZ bo zborovala v tork dne 19. oktobra 1926 ob 9 v Ljubljani. Lokal: Jugoslovanska tiskarna, III. nadstropje. Člane vabim, da se zanesljivo udeležijo zborovanja. Važna poročila. — Načelnik.

Naše dijaštvo

Akadska služba božja. Akadska katoliška dijaštvo pričinja šolsko leto s službo božjo, ki se vrši v ponedeljek dne 18. t. m. točno ob pol 8 v frančiškanski cerkvi. Vsi katoliški akademiki organizirani in neorganizirani, iskreno vabljени!

Pridobivajte novih naročnikov!

VINSKA TRTA S ŠTIRITOČ GROZDI.

Ob starodavni hiši v Vojašniški ulici ob Dravi v Mariboru, ki je last mizarskega mojstra g. Kolariča, je nad 10 let stara vinska trta, ki rodi črnkasto grozdje. Na tej trti, ki ni posebno velika, je letos v slabi vinski letini celih 4000 zdravih in zrelih grozdov. Ta grozdna izrednost zasluži, da si jo ogleda vsak Mariborčan, predno bo posestnik potrgal grozdje.

Celje

☆ **Danes popoldne ob 3** se vprizori v Tremerjih igra »Zdravnikov strežnike«. Ker je to prva prireditev v Tremerjih, vabimo k obilni udeležbi. — Orlovski odsek v Tremerjih.

☆ **Celjsko godbeno društvo** v Celju priredi dne 4. decembra t. l. v Celjskem domu svoji prvi simfonični koncert. Vsa društva so naprosena, da ta večer ne dajo nikakih prireditvev.

☆ **Predstava »Krekove mladine«.** Opozarjamo na današnjo prireditev »Krekove mladine«, ki vprizori v Narodnem domu igr »Godčeva pesem«. Prireditev prične ob 4 popoldne.

☆ **Osebnost.** Veterinar pri okrajnem glavarstvu v Celju g. Filip Kulterer je premeščene k okrajnemu glavarstvu v Kočevju.

☆ **Požar.** V delavnici »Čevljarne Adrijac« je dne 13. t. m. izbruhnil v kratkem času že drugi požar. Požar je izbruhnil v podstrešju delavnice in je isto v celoti zelo ogrožal. Vnelo se je tudi že v zalogi nakopičeno usnje ter je tudi streha pričela že na treh straneh goreti. Požarna bramba iz Celja je s svojim hitrim prihodom na lice mesta ogenj takoj ome-tila in rešila celo delavnico pred upepeljenjem.

Ptuj

☆ **Spored cerkvenega koncerta** v minoritski cerkvi dne 24. oktobra. — I. Na orglah: 1. Cesar Franck, koral b. 2. J. S. Bach: Fantazija in fuga A-mol. Izvaja Dugan Fran sen. 3. Guilmant Aleks: Karakteristična melodija v frigijskem načinu. 4. J. S. Bach: Tokata d-mol. Izvaja Dugan Cedomid. — II. Petje. Solo točke: 1. F. Haendel: Recitacija in arija iz oratorija »Mesias«. 2. Fr. Mendelssohn:

»Dopolnjeno«, arija iz oratorija »Elija«. Solo točke poje č. g. p. Kamilo Kolb iz Zagreba. — III. Zborovo petje. Poje Slov. pevsko društvo. Dirigira g. Ferdo Fras. 1. P. H. Saltner: »Pozdravljenec«, mešan zbor s sopranskim solosplovom. 2. V. Vodopivec: O najsvetejša hostija. 3. V. Vodopivec: »Pod oljkami«. Mešana zbor. 4. St. Premrl: »Sv. Frančišek«. — Pri koncertu poje Slov. pevsko društvo, dirigira g. F. Fras. Pel bo tudi č. g. p. Kamilo Kolb, frančiškan iz Zagreba, ki ga poznamo v Ptuj za po dveh nastopih, po koncertu »Dravec« in zadnjem cerkvenem koncertu. Stiri orglarske točke bosta izvajala umetnik g. prof. Fran Dugan, organist v zagrebški stolnici in ravnatelj glasbene šole v Zagrebu, in njegov izredno nadarjeni 11-letni sinček Cedomid. Vsi častilci velikega sv. Frančiška Asiškega se vabijo k obilni udeležbi. — Začetek ob 5 popoldne.

Kamnik

Opomin občini kamniški in mekijski. Zadnja povedenja je zelo zrahljala brv čez Bistrico iz Kamnika v Mekinje. Na sredini je desna stran brvi v smeri toka vidno nagnjena in so gotovi oporniki in nosilci zelo poškodovani, tako da je nevarnost, da kolikšak večja voda most poruši. Pri tem niso izključene nesreče, ker je brv precej obložena vsled velikega osebnega prometa. Zdaj je voda prilično nizka in pred zimo je poprava brvi nujno potrebna, da nas posledice ne prehitijo. Menda imata obe občini brv oskrbovati. Naj ne zamudita; saj je znano, koliko je sitnosti prizadejala meščanski korporaciji nesreča v Kamniški Bistrici. Če se na tej brvi pripeti kakšna nesreča, bodo ponesrečeni upravičeni zahtevati odškodnino od odgovornih oblasti, ki imajo brv popravljati!

Sportni klub pod predsedstvom odvetaika dr. Zvolkla je pričel že s pripravami za zimski sport. Menda bo v ta namen dovolila mestna občina park za drsalnišče, kar bi bilo za to stroko sporta naravno idealno. Morda se posreči preurediti Poljane za sanklališče, ker mestna občina kaže precej smisla za sport ter bo gotovo na na roke sportnemu klubu. Tudi smukaška sekcija se bo ustanovila, za kar je ravno teren okrog Kamnika zelo primeren.

NE KUPUJTE GRAMOFONA

dokler niste proučili naših pogojev. Najpopolnejše gramofone in gramofonske plošče svetovnih tovarov morete nabaviti bodisi naravnost od nas bodisi potom našega zastopnika v Vašem mestu

proti 1 do 2 letnemu odplačevanju brez povišanja cen

Lastniki naših gramofonov dobe mesečno plošče z najnovejšimi svetovnimi pesmimi po lastni izbi. Obrnite se na

Edison-Bell-Penkala Ltd., Zagreb, Gundulićeva ulica 18

Zasledujte naše oglase

Radio

Če si zadostil »Pravilniku o brezžičnih prejemnih aparatih za privatno uporabo« in si oskrbel pri trgovcu sestavne dele, kot smo to navedli v zadnjem sestavku, tedaj nadaljujmo, oziroma pričnimo z delom, to je s sestavo prejemnega radioaparata. Da boš imel vse dele pripravljene za montiranje v šatuljo, moraš napraviti tuljavo (L) iz onih 15 m ovite bakrene žice, ki je debela 0,8 mm in si zviti visokofrekvenčni zapah (Hochfrequenzdrossel) iz 40 m žice, debele 0,2 mm. V zadnjih dveh letih so vrgli fabrikantje nebroj vrst tuljav na trg, stremoč predvsem za tem, da bi mogle prevesti visokofrekvenčni tok iz antene do žarnice s čim manjšimi izgubami. Znaní angleški strokovni list je pred nekaj meseci celo razpisal nagrade in tekmo za tuljavo, ki povzroči čim manjši izgub. Izid te tekme je bil, da sta bili odlikovani dve tuljavi izmed več sto doposlanih, ki sta izkazali najmanjši upora in lastne kapacitete. Obe premirani tuljavi sta imeli obliko valja in sta bili zviti prosto, oziroma na redke steklene palčice. To obliko si izvolimo tudi mi, ker pač stremimo za tem, da bo naš aparat sestavljen iz kar najpopolnejših delov, ker pri radio-aparatu še prav posebno velja ono pravilo, da vsak stroj zmora toliko, kot njegov najšibkejši sestavni del. — Vzemimo torej onih 15 m žice, privežimo en konec na kako stanovitno ključko, ročaj, ali podobno, z levo roko jo odvijamo, v desni pa imejmo kako krpo in vlečim žico na trdo čez ovit kazalec tako, da je potem popolnoma zavrtna. Ko je tako nategnjena, jo odmeri 5 m in na tem mestu odstrani z nožem izolacijo, to je bombažast ovoj za 1 cm. Potem odreži na koncu 20 cm žice, odstrani od tega odrezka ves bombaž in en konec privij na ono razglašeno mesto na petem metru ter to zvezo še trdo stisni s ploščatimi kleščami, da se ta odtsek ne bo mogel premikati po žici in da bo kontakt popolnoma siguran. Ko je to delo izvršeno, si poišči steklenico, ki ima valjast trebuh in meri v premeru 8 cm, ali nekaj milimetrov več. Potem si izreži iz trde, pa ne debele lepenske trak, dolg 8 cm, širok 1 cm in napravi vanj s šilom po dve luknji na vsakem koncu, ki naj bodo oddaljene po 8 mm od koncev. Iz lekarne si daj prinesiti 20 cm kolodija, raztopljenega v etru. Imeli moraš tudi mal mehak čopič, kot se rabi za akvarelno slikanje. Ko imaš vse pri rokah: zavrtno žico z odtokom, preluknjan trak iz lepence, 8 cm debelo steklenico, kolodijev lak in čopič, pa prični z navijanjem tuljave. Vzemij steklenico in jo na trdo ovij s papirjem, oni konec žice, ki je oddaljen 10 m od odtoka, pretakni skozi obe luknji na enem koncu traka iz lepence tako, da je pretaknjena 10 cm žice in iz tega konca odstrani z nožem bombažasto izolacijo. Potem pa pritisi trak podolgovat ob steklenico in navijaj žico okrog precej na trdo tako, da bodo ovoji tesno drug ob drugem. Ko je vsa žica navita na steklenico, pretakni konec tudi skozi obe luknji na lepenci. Vseh ovojev je 60 in sicer 40 od odtoka, 20 pa od odtoka do konca. Sedaj imaš še ovoje namazati s kolodijem, ki jih bo držal skupaj, da se tuljava ne bo mogla sama od sebe razviti. Čopič hitro pomakaj v lak in prepoji z njim na lahko vse ovoje. Vendar ne namaži preveč kolodija, ker to škoduje tuljavi. Tudi ne opravljaj tega dela pri odprti luči, ker se eter zelo rad vname. Ko se lak posuši, kar se zgodi v nekaj minutah, ti ni treba drugega, kot tuljavo sneti s steklenice in vse je opravljeno. To pa najbrž ne bo šlo tako lahko, kot si je misliti, pa ne trudi se preveč, ampak pojdi, vdari s steklenico ob kamen in poberi lepo kompaktno tuljavo, od katere odvijš ovojni papir, ki je bil okrog steklenice. Gotovo tuljavo položi na stran in ravnaj z njo previdno, ker je njena odpornost vendarle precej rahla. — Za nameček pa še malce teorije. Tuljava s svojo indukcijo in kondenzator s premenljivo kapaciteto spravi anteno v resonanco z anteno kake oddajne postaje, da potem naša antena sprejme električne valove, ki jih je izžarela oddajna antena. Čim večja tuljava in čim večji kondenzator je v aparatu, tem daljše valove moremo prejemati. Koliko pa znaša indukcija naše tuljave? Formula za izračunavanje indukcije cilindričnih tuljav je zelo preprosta: število ovojev na kvadrat, krat premer tuljave v mm. V našem slučaju $60^2 \times 80 = 3600 \times 80 = 288.000$ cm. In kateri bo najdaljši val, ki ga bomo prejeli s to indukcijo in s kapaciteto 500 cm, ki jo ima popolnoma sklenjen antenski kondenzator (K1)? Formula: valova dolžina v m =

$$= \frac{2\pi}{100} \sqrt{L \text{ cm} \times C \text{ cm}}. \text{ V našem slučaju } \frac{628}{100} \sqrt{288.000 \times 500} = 0.0628 \sqrt{144.000.000} = 0.0628 \times 12000 = 753 \text{ m.}$$

Najdaljši val, ki ga bo mogel sprejeti naš aparat bo torej dolg 753 m, a najkrajši, s popolnoma odprtim kondenzatorjem s kapaciteto 10 cm bo znašal po formuli 106 m. Vendar ti računi niso povsem točni, ker ima že antena sama nekaj indukcije in kapacitete, in če vzamemo to v poštev moremo soditi, da bomo prejemali valove od 200 m do 760 m. —

Kako pa z visokofrekvenčnim zapahom? Tega v največjih slučajih sploh ne potrebujemo, posebno tedaj ne, če je kupljen visokofrekvenčni transformator prvovrsten. Za vsak slučaj si ga pa vendarle preskrbimo, posebno še, ker ga je čisto preprosto sestaviti. Od krojača ali šivilje dobimo prazno leseno vreteno, na katerem je bil navit sukanec. Na to prazno vreteno navijemo 40 m izolirane bakrene žice 0,2 mm debele in sicer tako, da gleda nekaj cm začetka žice na enem koncu vretena skozi luknjico, ki smo jo zvrtili, na drugi strani vretena pa pretaknemo skozi narejeno luknjico konec žice, ki naj bo dolg 10 cm.

In sedaj pričnemo z montiranjem sestavnih delov v šatuljo. Najprej odvijemo prednjo steno šatulje in pritrdimo nanjo skozi zvrtno luknjo, kot je bilo zadnjič opisano, oba vrtljiva kondenzatorja. V prvo luknjo, to je na desni strani pride večji kondenzator, v drugo pa manjši. Najpripravejše je, če se pritrdijo kondenzatorji z eno samo matico na rotorjev osi, sicer pa je treba vrtati še dve ali tri luknje za vijake. Polturo na deski ostrgaj z nožem okrog matice ali vijakov. Potem pa ovij še obe telefonski vtičali na levi strani deske. Na prednji steni ne pride pritrdjen noben drug del razen teh. Odvij še zadnjo steno šatulje in pritrdi vanjo obe vtičali za anteno in zemljo na desno stran, na levo pa štiri vtičala, dve za akumulator, dve pa za anodno baterijo. Sedaj pa priloži prednjo steno na njeno mesto in zaznamuj na spodnji temeljni deski točko, ki je najbližja statorju prvega kondenzatorja (K₁). Vrtljivi kondenzator ima namreč dva dela plošče. Polovica jih je pritrdjenih na osi, ki jih lahko vrtiš s pomočjo gumba, ki je na zunanji strani prednje stene privit na os. Ta vrtljivi del se imenuje rotor, in je njegova os zvezana z spiralnim peresom, ki drži na vijak, in katerega mi zvežemo z zemljo. Drugi del kondenzatorja so ploščice, ki jih ne moremo premikati; ta del se imenuje stator in ima tudi svoj vijak, ali celo na vsaki strani enega. Začetnik le dobro pazi, kje je rotorjev in kje statorjev vijak! Torej na temeljni deski zaznamujemo točko, ki je blizu statorjevega vijaka K₁ in odložimo prednjo desko. Na zaznamovano točko pride en konec mrežnega ga kondenzatorja (K₁). Vrtljivi kondenzator ima trdimo z dvema vijakoma na desko. Kupimo si namreč 50 medenih lesnih vijakov, dolgih ca. 12 milimetrov. Na noben način ne smejo biti ti vijaki železni. Sedaj vzamemo podstavek za žarnico. Ogledmo si ga natančneje. Ima štiri vtičala, v katerih vtaknemo štiri žarnične noge; zraven teh vtičal so štirje vijaki za spoje. Lahko je opaziti, da niso vsa vtičala enako oddaljena drugo od drugega, ampak da je eno precej oddaljeno od drugih treh. To oddaljeno vtičalo je spojeno z žarnično anodo. Vtičalo, ki je nasproti anodnemu je pa spojeno z žarnično mrežico; ostali dve vtičali peljeta v katodo, eno ji dovaja pozitivni tok, drugo negativnega. Ta žarnični podstavek pritrdimo z vijaki zraven bločnega kondenzatorja tako, da je vtičalo za mrežico čim bližje drugemu koncu K₂. — Vzamemo visokofrekvenčni zapah in ga pritrdimo k deski tako, da je začetek navite žice blizu anodnega vtičala, to je onega, ki je na podstavku za žarnico oddaljen od ostalih treh. Zraven zapaha je postavljen nizkofrekvenčni transformator. Ta je narejen tako, da je na tankih železnih ploščicah navita tanka žica in sicer 4000 zavojev, vrh teh je nov klopčič z 20.000 zavoji. Začetka obeh klopčičev in oba konca sta speljana k pritrdilnim vijakom. Prvi, manjši navoj žice se imenuje primarni, drugi pa sekundarni. Začetek primarnih ovojev je zvezan z vijakom, ki je zazna, movan z P₁, konec primarnih ovojev pa z P₂, začetek sekundarnega klopčiča je na vijaku P₃, konec pa na S₁. Dob se transformatorje, ki imajo mesto znakov P₁, P₂, S₁, S₂ takale znamenja: P₁, P₂, S₁, S₂ ali pa celo P₁, P₂, S₁, S₂. Za nas je sedaj važno, da najdemo vijak, na katerem je konec primarnih ovojev in da postavimo transformator v tako lego, da bo ta vijak čim bližje koncu visokofrekvenčnega zapaha. Ko je transformator pritrdjen z dvema vijakoma, vzamemo drugi žarnični podstavek, in ga pritrdimo tako, da je mrežično vtičalo čim bližje transformatorjevemu vijaku s koncem sekundarnih ovojev, ki je zaznamovan z S₁ (ali S₂, ali S₃). Montirati nam je še oba žarnična upora (R₁, R₂) na levo stransko steno. Njuna sredina naj bo 6 cm od tal in naj bosta 5 cm narazen. — Sedaj pritrdimo vzporedno k bločnemu kondenzatorju še držalo za silnični upor (U). Za pritrditev tuljave pa si napravimo dve palčici iz trdega lesa, dolgi po 10 cm in 0,5 cm debeli. Na obeh koncih ju prevrtamo, mednji damo tuljavo tako, da je 20 cm dolgi odtok čim bližje vtičalu za zemljo (Z). —

Ako sedaj primerjamo dno šatulje s sliko 2, si morata približno odgovorjati. Primerjajmo pa sliko št. 3 in vidimo, da mora biti začetek tuljave blizu statorja K₁, konec blizu vtičala za anteno, dalje stator točka 3 blizu točke 5, blizu morate biti 8 in 9, 10 in 11, 12 in 13, 14 in 15. — Prihodnjo nedeljo nam bo pa aparat že »pele«.

Kupujte srečke za društveni dom v Trbovljah!

Polzvedovanja

Dotična oseba, ki je našla 3 kg cimeta v dolenskem vlaku dne 15. t. m. zvečer, se naproša, da ga vrne v upravi lista.

Manjša vsota denarja se je našla na trgu. Dobi se pri Kat. Bizjak, Koritkova ulica 20.

Izgubil se je koštrun Podutikom. Kdor ga je ujel, naj ga pripelje Kušarju, Podutik 7, št. Vid nad Ljubljano.

Za gospodično Vido Vrtovec, ki je do pred kratkim stanovala v Tolminu in bila nameščena nato najbrž v Zavarovalni hranilnici v Ljubljani, so došla na našo pošto 3 pisma s pomanjkljivim naslovom. Dobi jih lahko vsako dopoldne v našem uredništvu.

Moda

NOVE VRSTE PLETENIH OBLEK.

V današnji dobi je spoznala tudi moda, da so pletene obleke lepe in obenem kar najbolj praktične. Pletene obleke se prav lahko kosajo s suknjenimi oblekami in z oblekami iz raznega drugega blaga. Vendar niso sedanje pletene obleke skoraj nič podobne prejšnjim, ki so bile mrtve; sedanje pa so polne živih barv, kakršne je težko dobiti v drugih vrstah blaga. Dan za dnem opažamo različne novosti pri pletenih oblekah, ker se je te vrste obrt zelo pomnožila in prenovila. Mimo tega, da so pletene obleke tako lepo pisane, imajo tudi še to dobro lastnost, da so poceni in — poglavitno! — da se ne zmečkajo in so zato še prav posebno pripravne za turistiko in sport sploh in pa za na potovanja. — Skoraj ga ni kosa v izboru ženskih oblek, ki ga ne bi bilo dobiti tudi pletenega. Zato imamo: pleteno pabovko, pleten, dolg šal, pleten Pull-Over, pleten telovnik za sport, pleteno žemprsko obleko, pleten kostim, plašč, peletino in celo velike, moderne rute z resami in ro-

žami. Največ pa je pletenih telovnikov, ki jih je toliko različnih vrst in barv, da sta si komaj dva popolnoma enaka. Prav zelo so moderne pletene bluže, ki jih oblačijo kar čez glavo, imajo visok ovratnik in se tesno prilagajo v zapetju (glej sliko!). Dalje imamo pletene obleke, ki so ali zares pletene ali pa so iz triko-blaga narejene. Pleteni plašči so skoraj enaki kožuvinastim, tako zelo je že napredovala obrt s pletenimi. In celo pleteno krzno imamo, ki je za las podoben pravemu krznu in s katerim obijemo pletene plašče — ali tudi druge obleke iz blaga. Kako lepo pristojajo tudi pleten kostim, nam kaže druga skica na priloženi sliki. Ti postimi so ali iz gladke, enobarvne pletenine — ali pa so tako nežno in živo pisani, da ne dobimo sicer enakih vrst blaga. Prav gotovo se bo tudi naše žensko poslužilo te praktične, cenene in lepe mode pletenih oblek.

Majhen muš je moda, ki bo letos zelo v čišli. Že zato, ker muš je precej časa ni bil moderen in ga je ženski svet že pogrešal. Gotovo ne bo treba kupiti novega, marveč si ga bomo priredili iz starih ostankov krzna, ki ga imamo doma. Tem laže bo to storiti, ker more biti narejen tak muš

iz več vrst krzna (na primer iz črnega in rjavega, kakršnen je muš na pričujoči skici).

Rokavice so še zmeraj dolge v modi — posebno za na cesto. Na skici vidimo tri take modele; zadnji ima v zapetju tudi krzno, kar je gorko, pa tudi lepo.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 16. oktobra 1926.

Višina barometra 308,8 m

Opazovanja	Barometer	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0-10	Vrsta padavin		Najvišja temp.	Najnižja temp.
						ob opazovanju	v mm do 7h		
Ljubljana (dvorec)	7	765,0	7,4	100	NE 0,5	9			
	8	765,0	9,0	98	NE 0,5	2			
	14	761,4	20,2	57	WSW 5	0			
	19								
Maribor	21	763,0	15,0	79	N 0,5	0		20,6	7,4
		763,6	13,0	84	NW 5	0		21	11
		763,9	13,0	93	W 5	10	megla	22	11
	8	763,9	17,0	86	mirno	4		25	10
Belgrad		766,3	11,0	74	E 1,5	0		24	7
								26	
								26	11
	7	764,5	19,0	59	NNE 3	0		25	16
Sarajevo		764,5	17,0	91	mirno	0		25	16
		758,1	16,0	—	WSW 13	2		20	15
Skopje									
Dubrovnik									
Split									
Praga									

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo 17. oktobra: Sedanje lepo vreme bo mogoče tekom nedelje še trajalo; vedno bolj verjetno pa je, da se bo vreme izpremenilo.

Povprečni barom. nižji bo večeraj za 0,6 mm.

RADIO potrebščine
v največji izbiri stalno v zalogi pri
FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telef. 407

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 150 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znanke! — Na vprašanja brez znanke ne odgovorjamo.

Krojaškega vajenca
sprejme JOSIP NOVAK, krojač v Kranju. 7094

Hišnika poročenega, iz Ljubljane, sprejem na 25 min. od glav. pošte oddaljen sad. vrt in gozd. Profesionalist ali vpokojenec brez otrok ima prednost. — Event. bi oddal del vrta vrtnarju. Naslov v upravi št. 7160.

Vajenca
sprejem na pekarsko obrt, najraje z deželo. Hrana in stanovanje pri mojstru. — KAPOL BELE, pek. mojst., Rožna dolina — VIŠ.

POSTENO DEKLE
zdravo, 15—17 let staro, dobro računarico, sprejem kot učenka v trgovino in gostilno na deželi. Ponudbe poslati pod »Slovenca gorice« 7126 na upravo »Slovenca«.

Družabnik
za en-gros kolonijalno trgovino se sprejme na Gorenjskem in prijaznem mestu. Krasno stanovanje, mešana trgovina v lastni hiši. Ponudbe poslati pod »Naša Gorenjska« 7093 na upravo »Slovenca«.

Učiteljica
z izpitom, poučuje francosko, angleško in nemško. Vpraša se v hotelu »Slone«, soba 74, od 2—4.

Kravar (švicar)
oženjen, katerega mož in žena morata znati dobro molziti in biti večja pri teletih, se sprejme na posestvu »Brandhof« — pošta Studenci pri Mariboru. 7107

Gospodična
izvršena tehnično in praktično v vseh bolniških in tehniških poslih in oddaji malih otrok, z zelo dobri mi spričevali, išče primeren mest. — Cenj. ponudbe poslati pod »Znanstvena« št. 7161 na upravo lista.

Vrtnar v vseh par. nogaht vrtarstva izurjen, dobi stalno mesto na graščini na Dolenjskem. — Naslov pri upravi lista pod št. 7123.

elektromotor
na vrtilni tok 220/330 2½ HP, slovite trdke »Ganz«, z vsemi zraven spadajočimi predmeti. — Motor bi se event. zamenjal za že rabljen, toda v dobrem stanju se nabavljajoč bencin-motor, ali motor na surovo olje 4—5 HP. Naslov: JOŽE ŠIBAL, mizar, mojster Jesenice — Gorenjsko.

Osební auto
»Steyer« tipa II, šest-sedežni, Bosch - razsvetljiva, selfstarker, prtljaj, kovčeg, 2 rezerv. kolesi, vsa pnevmatika v redu, dobro ohranjen, napredaj za primerno ceno. Vprašanja na: »RUDNIK MEŽICA«. 7122

Izurjeno PLETILJO
sprejem. — Marija Osana, Stiška ul. 1/L, desno.

VAJENEC
za sodarsko obrt, se sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu. — Ponudbe je poslati na: FRANK REPIČ, sodar — Ljubljana, Trnovo. 7158

Žagar se sprejme (pr. vovrstna moč) na venečijanko. Stanovanje na razpolago. Delo trajno. — VALJČNI MLIN BISTRICA — pošta Podbrezje, Gorenjsko. 7139

Sprejem dobrega mizar. POMOCNIKA. F. Goljar, Dravljica, p. št. Vid n. Lj.

Družni ali društvu, ki si želi za glasbene prireditve

kvartet na lok
se nudi edina prilika za to. Napredaj sta 2 violini, viola in violončel, ki jih igra s lokom, s pomočjo tasterne. — Kdor se pozna na to, obvlada godala v 14 dneh. — Uprava ZAVODA sv. Stanislava, št. Vid nad Ljubljano. 6927

Sobarico
perfektno, pošteno, ki zna tudi nemško, išče za takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7163.

Kontorist
absolvent trgov. šole, zna slovenski, nemški in nekoliko srbo-hrvaški, išče službe. — Ponudbe pod: Začetnik št. 7141 upravi.

Išče se majer
z malo družino, za srednje posestvo na Gorenjskem. Biti mora poštenjak in razumen za vsa kmetijska dela. Plača in drugo po dogovoru. — Naslov: POLLAK Stanislav, Tržič — Gorenjsko.

RAZPISUJEMO dobavo 6 vagonov krajnikov.

Pogoji na razpolago. — Direkcija držav. rudnika Zabukovca, p. Griže, dne 15. oktobra 1926. 7157

Les. manipulant
Strokovnjak — z večjo prakso — v vseh vrstah lesa, želi premeniti mesto. Gre za skladišnika, sprejemalca ali nakupovalca lesa. — Dopise na upravo lista pod št. 7175.

Kdo bi vzel
12 letno, pridno, pošteno in zdravo ter dobro razvito DEKLE za vsa hišna dela. Za plačo zahteva hrano in stanovanje. — Naslov pove upravo lista pod št. 8182.

Deklica pridna in poštena, 15 let stara, ljubiteljska otrok, se takoj sprejme k otrokom in za druga hišna dela. — Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 7181.

Mec. pomočnik
spreten v prekaževalski in klobasičarski stroki, se takoj sprejme. — Ponudbe pod št. »Mesarija« na upravo »Slovenca«.

2 prikojevalca
za moško konfekcijo dobita stalno in dobro namješčenje v Konfekcijski tovarni FR. DERENDA in KOMP. Ljubljana, Emonka cesta 8.

Družabnik
se išče za dobro vpeljano parno pekarno v Mariboru. Strokovnjakom prednost. Potrebni kapital 65.000 Din. V isti hiši se izvršuje še lahko tri druge obrti. — Pisemne ponudbe na podružnico »Slovenca« v Mariboru pod: »PEKARNA«.

Les. manipulant
išče službe, 37 let star, z 22 let. izkušnjo, več slovenskega, nem. in srbo-hrvaškega jezika. — Naslov se pošlje v upravi »Slovenca« pod št. 7120.

Potnik ali zastopnik, 48 let, izvešan v trgov. z moš. blagom, dež. prid., moko in vinom, zmogel računstva in nemščine, išče stalnega mesta. Je zastop. zavarovalnice in znan po celi Sloveniji. — Ponudbe na upravo lista pod št. 7114.

Osamljen
mekanik-šofer, z lastnim avto, t. št. v Srbiji, želi poročiti gospodično z nekaj kapitala ali izobraženo v kakšni stroki. — Dopise na upravo lista pod: »Bodočnost št. 7005«.

Zasluzek stalen in siguren — se nudi damam in gospodom pri prodaji koristnih v vsakem gospodinjstvu neobhodno potrebnih predmetov po jako nizki ceni. Vprašanja na upravo lista pod št. »Lep dobiček«, Maribor.

Kmetijska hiša
majhna, z vsemi gospodarskimi prostori, velik sadni vrt, dva gozdiča in majhen travnik na Gor. blizu Radovljice, se ceno prod. — Naslov v oglaš. oddelku lista št. 7111.

Kot učenec
za mesarsko obrt ali trgovino išče mesta do 17. leta močan, zdrav fant, 10 let, poštenih staršev. Ponudbe upravi lista pod št. 7115.

Išče se mojster
ki je popolnoma verziran v izdelovanju sveč. — Ponudbe pod št. »Svičja« 133—5 na Interklam d. d. Zagreb — Strossmayerova 6. 7063

Trgovski VAJENEC
z dobrim šolskim spričevalom, ki govori tudi nekaj nemško, se takoj sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. — M. BERDAJS — trgovina s specijirjo in semeni — Maribor. 7042

Provizij. POTNIKA
najraje šiviljo, krojača ali čevljarja, sprejem za Gorenjsko, za prodajo šivalnih strojev. L. Reboj, trgovina, Kranj. 6928

Družni ali društvu, ki si želi za glasbene prireditve

kvartet na lok
se nudi edina prilika za to. Napredaj sta 2 violini, viola in violončel, ki jih igra s lokom, s pomočjo tasterne. — Kdor se pozna na to, obvlada godala v 14 dneh. — Uprava ZAVODA sv. Stanislava, št. Vid nad Ljubljano. 6927

Klavir v dobrem stanju, z močnim glasom, prodam po nizki ceni. — Istotam se prod. motorno KOLO 3½ HP, v dobrem stanju, po ugod. ceni. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 6957.

Gobe (letošnje), suhe, čiste i zdrave, za jelo, kupujem vsaki kvantum. — Ponudbe s uzorcima na: Krista BUDAK — Frankopanska ul. 18, Zagreb. 6749

Pletilni stroji
patent »Ideal« do sedaj neprekošljivi. Šival. stroji za pletenje, navijalni in krtačni aparati, železne mizice in druge potrebščine vedno v zalogi. — Pouk s stanovanjem v hiši FRANK KOS, Ljubljana, Zidovska ulica 5.

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah Gerns, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 8

Panorama - Aparat
4 m premera, 14 m obseg, s 25 elektr. luči, se prod. za 35.000 Din; dobra eksistenca. — K. Breznik, Celje, Dolgo polje št. 1.

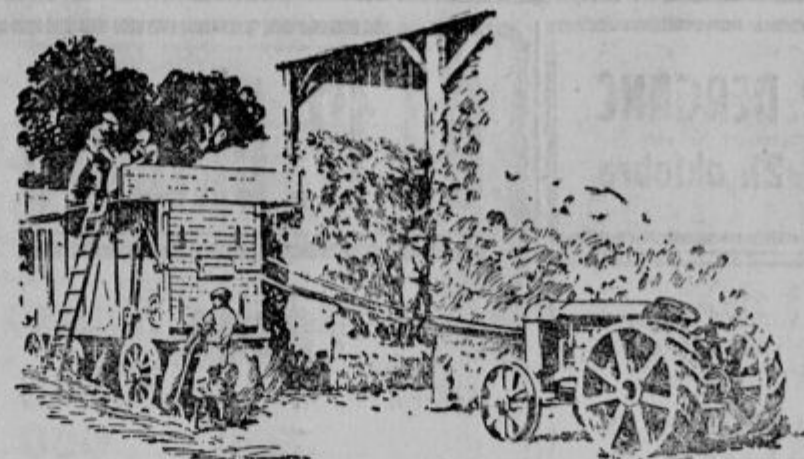
Posestvo
gostilna in mesarija, se prod. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Resni kupci«. 7071

TROBENTE
vse blehinstre mente, ter lovške rogove hitro in precizno popravljajo in preglašujejo ALFONZ BREZNIKA, Ljubljana, Mestni trg št. 3 (poleg magistr.). Stari instrumenti se vzamejo v zameno ali pa kupijo.

štamplije
S. PETAN, Maribor. Nasproti glav. kolodvora

NAGROBNICE
Tretji premenjeni natis. Uredil Frančišek Marolt, učitelj. Broširano Din 16—, vezano Din 20—.

Jugoslovanska knjigarna
Ljubljana

POSPRAVLJANJE ŽETVE

je najlažje s pomočjo našega neprekošljivega Fordson-Tractora. Fordson-Tractor uporabljate lahko kot vprežno silo pri prevozu žita iz polja v shrambe in ga uporabite potem kakor stalno napravo za pogon Vaših poljedelskih strojev, mlatilnih in mlinskih naprav. Prihranek na delu in času je tako velik, da Vam se že po sebi nizki nabavni stroški za Fordson-Tractor izplačajo v najkrajšem času. Obiščite takoj našega najbližjega zastopnika za Fordson-izdelke, da Vam raztolmači in praktično pokaže vse vrste dela, katere lahko opravi naš Fordson-Tractor

Cena traktorju Din. 37.500—
franko Rakek, Cena neobvezno

Fordson

Izdelek od Ford Motor Company

Obiščite še danes jednega izmed naših brezštevilnih zastopnikov v državi.

Kolosalne novosti
v gramofoniji — presega vse dosedanje. Kovčeg - aparati naj-novejšega tipa. Velikanska zaloga plošč. Samo v tvorn. zalogi A. Rasberger, Ljubljana - Tavčarjeva 5.

Originalno zasnovani NAGROBNIKI
rezljani iz trdega lesa so v zalogi po izredno ugodnih cenah pri kiparski tvrdki PENGOVIVAN Ljubljana, Kološvrska 20

ANTON POŽAR
vrtarstvo, Maribor. Vrtna ul. 17 in Pobrežje, cesta na Brezje 52 blizu pokopališča

VOZOV!
V zalogi imam različne ročne, tovarne in vozove na peresih (vzemih). — Dobro vpeljana kovaška in kolar ska obrt. Prevzamem vsa naročila in popravila. Toča na solidna postrežba — cene ugodne! Proti računam se vzame tudi kolovarski les. — So priporočila MATIJA TERLEP, Siska (Ljubljana 7), Sv. Jerneja cesta. 689

KLAVIRJI!
Steinway, Höpfer, in Heitzmann. Förster, so svetovne prve znanke in jih dobite samo v zalogi izvedenca bivš. uč. Glasb. Matice Alfonza Breznika, Ljubljana, Mestni trg 3. Prodaja na obroke! Posojevalnica! 6127

SOBA lepo opremlj., z elektr. lučjo se takoj odda. Naslov v upravi pod št. 7010.

Prodaj nekaj lepega lesa za hlode
trame, brz, droge, premer od 50 cm nazaj. Naslov se pošlje v upravi »Slovenca« pod št. 7076.

Harmonika
Lubasova, lepa, napredaj. — FRANC ROZMAN, Bela, p. Predvor. 7080

AUTOMOBILE
vsakovrstne, in motorna kolesa, popravila najbolje, najhitreje in najceneje. FLORJANČIČ, Karlovska cesta 22. 6432

Večji vrt oddam
event. s stanovanjem takoj v najem. Lega solčna, blizu pošte. — Naslov v upr. lista pod št. 7078.

VRTNARSTVO IVAN JEMEC
Maribor — Razlogova 11 priporoča nagrobne in druge vence in šopke po nizki ceni.

Kdor ima rumeno in zeleno prst za barvo, belo glino

POZOR, zavodi ali samostani!
Večje gospodar. poslopje, ki meji na žel. postajo, z 21 ha gozda (sečnega gozda), 10 ha njiv in travnikov, napredaj. Ponudbe na upravo lista pod št. »Lepo, obširno posestvo« št. 7093.

Pozor, ljubitelji perutnine!
Prodajam več krasnih komadov za plemo od importiranih pristnih, velikih rumenih angleških »ORPINGTON« KOKOSI!

Cena za izbrane komade, 3—5 mesecev stare, 250 Din za komad. Pošljete se tudi po želozanji proti plačilu vnapi. — M. JANEŽ, Poljanska cesta 17, Ljubljana.

Konj. opreme
dobite pri ALOJZIJU SLAMICU, sedlarju, Selo št. 10, občina Moste. — Sprejemam naročila in izvršujem tudi vsa popravila najceneje in najsovilneje 7116

Prodaj nekaj lepega lesa za hlode
trame, brz, droge, premer od 50 cm nazaj. Naslov se pošlje v upravi »Slovenca« pod št. 7076.

Harmonika
Lubasova, lepa, napredaj. — FRANC ROZMAN, Bela, p. Predvor. 7080

AUTOMOBILE
vsakovrstne, in motorna kolesa, popravila najbolje, najhitreje in najceneje. FLORJANČIČ, Karlovska cesta 22. 6432

Došla partija novih francoskih dvokoles s prostotekom in la. franc. pnevmatiko. Izredna cena 1420 Din. — TRIBUNA F. B. L., Karlovska cesta št. 4. 7143

Dve sobi
v pritličju, poslovna prostora, se oddaja na Aleksandrovi cesti št. 5, od 1. nov. naprej. — Uprava Baumgarten, I. nadstr.

MAJHNA VILA
v Kamniku, z gosp. poslopjem, je napredaj. — Poizve se pri g. Rednak, Velenje št. 44. 7118

RAZPISUJEMO dobavo 120 m² jam. lesa — Interesentom pogoji na razpolago — DIREKCIJA DRŽ. RUDNIKA ZABUKOVCA, p. Griže, dne 15. oktobra 1926. 7156

Večje skladišče
ali poslopje v to pripravno vzajem v najem za daljšo dobo, event. tudi kupim. Najraje v Poljan. okraju. — Ponudbe pod: »Skladišče 2001« upravi.

Prazno sobo
v novi hiši, oddam gđni uradnici ali gospej. Je v bliz. post. — Vižmarje 88, št. Vid nad Ljubljano.

POZIV!
Ker odhajam dne 1. nov. t. l. iz Sp. Šiške, prosim, da pridejo cenj. naročniki po svoje popravljene predmete. Po 1. nov. odklanjaj vsako odgovornost zanje. — Obenem se zahvaljujem vsem za naklonjenost in jim kličem iskren »Živeli!« — I. Dermota, urar in zlatar, Sp. Šiška. 7178

Stanovanje
3 sobe in pritlik. se odda mirni stranki in novi vili s 1. nov. proti polletni plači naprej. — Ponudbe pod: »Solčna lega« na upravo »Slovenca«.

Ugodno prodam
HIŠO z ali brez zemljišča v Predgru-Radovljica — 5 minut od žel. postaje, pripr. za kakega krojača, čevljarja, slikarja, vpokojenca itd. Celokupna površina znaša nad 9000 m². Cena za vse skupaj Din 45.000. Stanovanje lahko takoj na razpolago. Pismana vprašanja oz. ponudbe na upravo pod: »Hiša v Radovljici«.

GOSTILNA
dobro ideoča, se odda v najem pod ugodnimi pogoji. WOGRIEC — Studenci pri Mariboru. 7135

BUKOVA DRVA
suha, ponudite z navedbo cene Družbi »Iirija«, Ljublj., Kralja Petra trg 8.

Radio - aparat
prvovrsten, trocevni, Reinartz, z žarnicami, za 1200 Din napredaj. — Dopise na upravo lista pod št. 7128.

PRAZNO SOBO
oddam gospodični, event. sprejemem sestanovale. — Naslov v upravi št. 7119.

gostilne Nadrah
v Višnji gori na skalel pri cerkvi. — Sodejale izboru gramof. salijva pošla itd. Na avidenjet 7171

NAPRODAJ JE
okolu 600 hl starega, dobrega, belega in rdečega vina po nizki ceni ter se oddajo v najem kleti z zalogo sodov zaradi opustitve vinske trgovine. Proda se tudi elegantna, odprta in malo rabljena KOČIŠČA z gumijevimi in madonastimi kolesi, zelo poceni, pri A. KRAVAGNA — PTUJ.

Krojno učilišče
Ljubljana - Stari trg 19, dne 20. oktobra pričetek tečaja za moško in damsko krojenje. — Izdelava krojev po meri. 7162 V promet. kraju v mestu ali na deželi, vzajem v najem takoj ali pozneje — dobro ideoča

GOSTILNO
ali ZAJUTRKOVALNICO Ponudbe na oglašni oddelku lista pod: Oktober.

Razna oprava in orodje,
kompletna spalnica in jedilnica ter druge pohištve, razno orodje, a v to deli. stroji, stelaže itd. napredaj v nedeljo 17. t. m. dopoldne od 9 ure naprej v garaži Thaler na Glinceh.

Francoske vezenine toilet

z volno, svilo, srebrom in zlatom po najnovejših smer-nicah posestrinske pariško-lyonske tvrdke A. M. K. Najmodnejši modri in najfinjša izvršitev vezenja zastore, perila, pregrinj. Izdelovanje in razpolaganje sabil za predisk ženskih ročnih del.

Enitanje, ašuriranje, prediskanje.

MATE & MIKEŠ, LJUBLJANA, Dalmatinova ul. št. 13.

Trgouske knjige in šolski zvezki

vedno v zalogi: ameriški journali, glavne knjige, štruce, spominke knjige, bloki, mape i. t. d.

Na debelo! Na drobno!
A. JANEŽIČ, LJUBLJANA
Florjanska ulica 14
knjigovoznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

KAVARNA „EMONA“
z igralnimi sobami, damskim salonom in v suterenu ležebo

bar - restavracija
se s 1. marcem 1927 daje v najem. Vsi navedeni prostori ter stanovanje za najemnika in personal se bodo izročili le dobremu in kavarji zmogljemu strokovnjaku. Koncesija za obrat je na razpolago. Pojasnila pri Upravi Ljubljanske Kre-dine Banke, Ljubljana.

Priporoča se
damška konfekcija in modni atelje
T. Kunc
Mestni trg LJUBLJANA Pod Trančo 2

Preselitev. Sporočam cenj. odjemalcem in cenj. občinstvu, da sem se preselil s svojo delavnico z Vrhniko na Vič in se priporočam za nadaljnja naročila. — Postregel bom s solidnim delom in zmernimi cenami. FRANC ISKRA, sedlar, tapetnik in ličar vozov, Vič št. 16 pri Ljubljani. 7173

IVAN KACIN, GORICA (GORIZIA)
TRG TOMASEO 29
TOVARNA orgelj, harmonijev in glasovirjev

prenovljuje in uglašuje, postavlja cinaste prospekte tudi na delna odplačila. Poseben oddelk za izdelovanje cinastih in cinkastih piščalk z električnim obratom.

Tvrdis je postavila v letu 1926 sledeče orglje: Villa nova, Dol. Cerovo, Vidno, cer. sv. Petra, Grgar pri Gorici, Kanal ob Soči.

Zahtevajte cenik. Načrti brezplačno.

ELEKTROTEHNIČNO
PODJETJEKarol Florjančič
V CELJUCankarjeva cesta 2
(poleg davčnega urada).

Instalacije električnih naprav za luč in pogon, telefonov, zvočev, radioaparatorov. — Poprava elektromotorjev in vsakovrstnih električnih naprav. — V zalogi: jastenci, svetilke, likalniki, motorji, števec, žarnice itd. in vse elektromaterijale. Točna postrežba! Nizke cene! — Proračuni brezplačno! 5083

Primarij dr. FR. DERGANČ
ne ordinira do 21. oktobraHalo! Kje pa vendar kupujete
da imate vedno tako elegantne obleke? — PriVINKO SAVNIK-U
V RADOVLJICI

Tam je lepa izbira modernega blaga za ženske in moške obleke, pliša za plašče, suknje, kakor modernih čevljev, klobukov in drugih modnih predmetov. Nikdo naj ne zamudi prilike pri nakupu zimskih oblek! Velika izbira potrebščin za gg. šivilje in krojače. Velik promet! Mali dobiček!

ŽE PREPOZNO!

gotovo nimate ure od eksportne tvrdke
švičarskih ur„Jupiter“, F. Kneser
Maribor, Aleksandrova c. 27 eker drugače ne bi zamudili vlaka!
Zahtevajte takoj brezplačni ilustrirani cenik. Brezkonkurenčne cene!

Važno!

Pouk v krojnem risanju in prirojanju dam-
skih oblek daje edinooblast. strokov. izprašana učiteljica
Roza Medved, Ljubljana
Mestni trg št. 24 (nasproti rotovža)

Kroj je najnovejši, za vsakega lahko razumljiv in popolnoma zanesljiv. Izdelava modelnih krojev po najnovejših vsakovrstnih modnih listih. Ker ima lastnica krojnega učilišča tudi modni salon, je učenkam dana prilika po lastno izdelanem kroju izvršiti plašče, kostume, obleke i. dr., obenem pa se vaditi odnosno se spopolnjevati v šivanju.

Uspeh zagamčen.

Zunanji učni. se preskrbi hrana in stan. po ugodni ceni.

Od 17. oktobra

dalje

modernej raglani . . . samo Din 680
„ „ za dečke „ „ 600

Grčar & Mejač

samo

Selenburgova ulica št. 3.

Predno kaj kupite

oglejte si poprej ravnokar dospele
krasne ~~angelske~~ šole in velurje
za plašče in kostume v novem
lokalu trgovineMARIE ROGELJ, Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 26

Pozor!

Ni potrebno, da nosite obledele obleke,
plašče, kostume i. t. d., ker jih tovarna

Jos. Reich, Ljubljana

Poljanski nasip 4-6

pobarva najlepše v različnih barvah

Sprejemališče: Selenburgova ul. 3

Postrežba točna. Cene zmerne.

Mag. št. 24.527-26.

7160

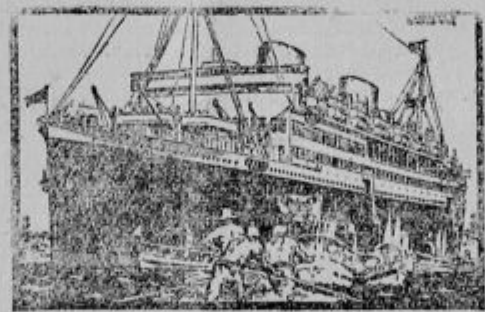
RAZPIS.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo
tesarskih in krovskih del

za 2 leseni stanovanjski baraki ob Izanski cesti. Vsi potrebni pripomočki se dobe proti povrnitvi nabavnih stroškov Din 20.— pri mestnem gradbenem uradu, Lingarjeva ulica 1-11., v ponedeljek, 18. oktobra in torek, dne 19. oktobra. Ponudbe bode vložiti najkasneje do 21. t. m. do 12. ure dopoldne pri gori imenovanem uradu. Ljubljana, dne 16. oktobra 1926.

MESTNI GRADBENI URAD.

ROYAL MAIL LINE

Kr. angleška poštnoparobrodna linija.
Generalno z. s. opstvo za kraljevino SHS.
Zagreb, Trg L. št. 17Redni potniški promet:
Hamburg—Cherbourg—Southampton v
Novi York in KanadoCherbourg—Liverpool—Southampton v
Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos

Aires, San Paolo.

Odprava potnikov 1., 2., 3. razreda. — Kabine 3. razreda

z 2 in 4 posteljami. — Udobnost. — Sigurnost. — Brezina.

Podzastopstva:

Beograd, Karagjorgjeva ulica 91. — Ljubljana,

Kolodvorska ul. 26. — Metković, Ivo Vereica. —

Split, Dioklecijanova obala 8. — Vel. Bečkerak,

Princese Jelene obala št. 7.

Brzoi. naslov na vsa gornja podzastopstva „ROYALMAILPAC“

Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Crno goro:

Srpska Prometna banka v Sarajevu in Gruziji.

Naslov za brzojavke: Prometna banka.

Brez mnogo besed

ve vsak, da more le TOVARNA nuditi
najceneje in najboljše. Ako rabiš reglan,
suknjo ali obleko, pridi v detajlno trgovino
Erjavčeva cesta 2.Konfekcijska tovarna
FRAN DERENDA & Cie., Ljubljana.Z vedrim in veselim licem
pričenja vsako pranje pri katerem se uporablja
milo „Gazela“Brez truda, hitro in temeljito učinkuje to priznano
milo. Vsak tisoč kos pa vrhunskega
vsebuje pravi zlatnik.Našli ga boste tudi Vi, ako boste kupovali le to našo
res pravo gospodinjstvo milo.

Ne samo ceno,

temveč tudi kakovost izdelka se mora upoštevati pri nabavi
poslovnih knjig.Književnostka K. T. D., ertalica in tovarnica po-
slovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 6/II.Prometni zavod za premož d. d. v Ljubljani
prodajaPREMOG iz slovenskih
premogovnikovvseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava
na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni čehoslov.
in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog,
črni premog in briketeNaslov: Prometni zavod za premož d. d.
v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15. II.

Lovci Pozor!

Predno kupite lovske puške in druge lovske potrebščine, oglejte si mojo bo-
gato zalogo, kjer kupite dobro blago in najceneje. — Posebno opozarjam
na veliko zalogo „Flobert pušk“, različnih sistemov, kaliber 6mm, za kateri
nakup in nošenje ni treba nobenega oblastnega dovoljenja. — Prevzame
vsa in to stroko spadajoča dela in popravila, hitro, solidno in po zelo nizkih cenah.JOSIP STERNAD, puškar in prodaja smodnika
MARIBOR, Aleksandrova cesta 18

Naprodaj event. za oddati v najem brezhibno ohranjena

prvovrstna parna žgálnica

pripravna za prevažanje (švic. fabrikat), za izdelovanje visokoprocent-
nega špirta in pitnega žganja. Zelo ugodni prodajni pogoji. Ogledati
morese vsakčas pri Splošni stavbeni družbi na Tezmem pri Mariboru.

ZBIRKA SLOVENSKEH NARODNIH PESMI

Harmoniziral in uredil Marko Bajuh. — Besede zapišal Dr. J. Debevec.
Din 16.—

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:
50,000.000 Din
Rezervni zakladi ca.:
10,000.000 Din

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta
podružnice: Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor,
Metković, Novi Sad, Plaf, Sarajevo, Split, Trst.
Agencija: Logatec.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana
Telefon št. 261, 413,
502, 503 in 504

Ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, ded in stric,
gospodIvan Černe
strojevođa v pokou

je dne 15. oktobra t. l. ob 24. uri po dolgem in mučnem
trpljenju, previden z Bogom izdihnil svojo blago dušo.
Pogreb predraga se vrši 17. oktobra ob 4. uri iz
hiše žalosti, škofja ulica 15, na pokopališče k Sv. Križu,
kjer se truplo položi v rodbinsko grobnico.

Svete maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi
sv. Petra. — Priporoča se v molitve.

Ljubljana, dne 16. oktobra 1926.

FRANČIŠKA ČERNE, IVAN, ERNST, MAKŠ,

soproga, sinovi.

PAVLA, HERMINA por. VRHOVNIK, OLGA por. GRE-

GORČIČ, hčere.

Brez posebnega obvestila.

Švedski standard pisalni stroj
„HALDA“ MODEL 12
 Izdelek svetovno priznanega švedskega dela, industrije in tehnike
 Generalno zastopstvo za vso Jugoslavijo:
ANT. RUD. LEGAT, MARIBOR
 SLOVENSKA ULICA 7 — TEL. INTERURB. 100
 Krajevni zastopniki se iščejo

Zahtevajte samo
„ECLIPS-CREME“
 najboljšo francosko krema za obraz
 Prodaja se povsod.
 Ako imate srečo, boste našli v
 skatli
NAPOLEON d'or
 ali vsaj dinar.
 Generalno zastopstvo: Daniel
 Pechmajov, Zemun, podružnica
 Zagreb.

Solidna reklama
 Solidno blago
 Solidne cene
VOIKA, nasproti Mestnemu domu

Preproge

linoleum, posteljni vložki, 3 delne žimnice 320 Din, otomani 750 Din, blago za pohištvo 60 Din, gradl za žimnice 32 Din, šifone 10 Din, molino 8 Din, rjuhe 26 Din meter, zavese, posteljne in namizne odeje, perje, žima, morska trava, vsakovrstne blazine, pernice, kakor blago za posteljna in tapetniska dela po izpod konkurenčnih cenah pri

Karl Preis

MARIBOR :: Gosposka ulica št. 20.
 Pošiljatelj s pošto in železnico — cenike gratis.

DRAŽBA KOŽUHOVINE

se vrši dne 22. oktobra 1926 ob pol 3 popoldne
 v Ljubljani, Turjaški trg št. 2
 (PETER SEMKO). Prodajalo se bo 336 kož moder. kožuhovine za ovratnike, 46 Boč barvanih lesic, prodajalniška oprava in več drugih stvari. — Vsi predmeti so na dan dražbe na ogled interesentom.
 NE ZAMUDITE UGODNE PRILIKE!

Oglejte si naše izložbe za jesen!

Damski velur plašči iz čiste volne
 v vseh modernih barvah
 od Din 550- naprej

Gričar & Mejač

samo:

Šelenburgova ul. 3.

Najsolidnejša ter znano najcenejša
 moška in damska konfekcija.

PREPRIČAJTE SE
 O NAŠIH CENAH
 — IN KVALITETI —

Francoska linija, Cie. Gle. Transatlantique,
 Havre-Newyork, samo 6 dni čez morje
 — dobra hrana in pijača brezplačno. —

Cie. Chargeurs Réunis, Sud Atlantique,
 in Transport Maritimes
 za pomorske vožnje v južno Ameriko, Avstralijo, Argentino in Kanado.

Tozadevna pojasnila in vozne listke
 daje zastopnik

IVAN KRANEK, Ljubljana
 Kolodvorska ulica št. 35.

Trgovska banka d. d., Ljubljana

Podružnice: Maribor,
 Kamnik, Novomesto,
 Plinj, Rakek, Ronjce,
 Slovenjgradec

Dunajska cesta št. 4 (v lastni stavbi)

Kapital in rezerva nad Din 20.000.000—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkvalitetneje

Ekspozitura: Prevalje

Brzojake: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

Sir H. Rider Haggard:

20

Hči cesarja Montezume.

Zgodovinska povest.

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

O moji vožnji do Kadiza, kamor je bila Garcieva ladja namenjena, kakor sem bil doznal, ni dosti povedati. V Biskajskem zalivu smo imeli nasprotno vetrove, ki so nas prignali v libonsko pristanišče, kjer smo popravili ladjo, kolikor je bilo treba. Naposled pa smo po štiridesetdnevni vožnji srečno dospeli v Kadiz.

Sedmo poglavje.

Andres de Fonseca.

Le na kratko se bom dotaknil vseh prigodb, ki sem jih doživel na Španskem tekom približno enega leta, kolikor časa sem bil tam; kajti ako bi bolj obširno obrazložil vse, bi ta zgodba ne imela ne konca ne kraja in bi se nemara zgodilo, da bi prej prišel moj konec, preden bi jaz došel do konca povesti.

Mnogi potniki so že pripovedovali o sijaju starodavnega mavriškega mesta Sevilje, kamor sem po toval z vso naglico. Vozil sem se po reki Guadalquivir navzgor; lahko bi pripovedoval o deželah, iz katerih se še noben potnik ni vrnil na Angleško, ampak meni se je mudilo dalje. Da povem vse na kratko: ker sem uvidel, da bi bilo mogoče za mene potrebno, da bi se ustavil za nekaj časa v Sevilji, ker sem želel izogniti se vsaki pozornosti in živeti ob kolikor mogoče majhnih stroških, sem si mislil, da bi bilo jako dobro zame, če bi mogel dobiti sredstva, da bi nadaljeval svoje zdravniške študije; v ta namen sem si nabavil priporočila pisma pri zvezi trgovcev, kateri sem bil priporočen, in ta pisma so bila naslovljena na razne zdravnike v Sevilji. Ta pisma so

bila na mojo prošnjo napisana ne na moje ime ampak na ime »Diego d'Aila«, ker nisem hotel, da bi vedeli, da sem Anglež. To bi se sicer ne moglo zgoditi, razen ako bi me moja govorica izdala; kakor sem že povedal, sem bil po zunanosti cel Španec, in ovira, ki jo je tvoril jezik, je postajala z vsakim dnem manjša; španščine sem se bil naučil že pri materi in ker sem še porabil vsako priliko, da sem govoril in bral v tem jeziku, sem tekom šestih mesecev govoril španščino kakor domačin; le tuptam se mi je po govoru poznalo, da sem tujega jezika. Imel sem pa tudi veliko nadarjenost za učenje jezikov.

Ko sem bil došel v Seviljo in odložil prtljago v neki krčmi, ki ni bila najbolj obiskovana, sem se podal na pot, da bi oddal priporočilno pismo nekemu slovečemu zdravniku v tem mestu, čegar imo pa sem že davno pozabil. Ta zdravnik je imel na cesti Las Palmas, veliki široki cesti z nasadi lepih dreves, v katero drže druge majhne ulice, krasno hišo. Po eni teh ulic sem prišel iz svoje krčme; ulica je bila tiha, ozka in hiše v njej so imele na sprednji strani in zadaj patio ali dvorišče. Stopajoč po tej ulici, sem opazil moža, ki je sedel na stolu ob vhodu v svoj patio v senci. Bil je majhen, suhljat, z bistrimi črnimi očmi in neko čudovito modro zunanostjo; motril me je, ko sem šel mimo. Hiša onega slovečega zdravnika, katerega sem iskal, je stala tako, da jo je možak, ki je sedel pri teh vratih, popolnoma lahko pregledal in opazil vsakogar, ki je šel noter in prišel ven. Ko sem bil našel hišo, sem se vrnil zopet nazaj do mirne, ozke ulice in hodil nekoliko časa sempatja, razmišljujoč, kaj naj povem zdravniku; mali mož, ki je sedel v senci, me je ves čas pozorno opazoval. Naposled sem si zamislil vse, kar sem hotel povedati zdravniku, in se podal zopet do njegove hiše, kjer sem pa izvedel, da ga ni doma. Vprašal sem, kdaj ga lahko dobim, nato pa sem odšel; zopet sem se napotil proti ozki ulici; stopal sem počasi, dokler nisem došel do mesta, kjer je sedel mali mož. Ko sem

šel mimo njega, mu je široki klobuk, s katerim si je pahljal, padel na tla ravno meni pred noge. Sklonil sem se, ga pobral in mu ga podal.

»Stotera hvala, mladi gospod?« je rekel s polnim, prijaznim glasom. »Jako uljuden si, dasi tujec.«

»Kako pa veš, da sem tujec, senor?« sem vprašal neprevidno, tako sem bil iznenaden.

»Da ne bi bil že prej uganil, bi vedel sedaj,« je odgovoril in se resno nasmehnil. Tvoja kastilščina te razodeva.«

Priklonil sem se in sem hotel iti dalje, on pa me je vnovič nagovoril.

»Kam se tako muči, mladi gospod? Stopi z menoj v hišo na čašo vina; jako dobro je.«

Hotel sem mu odreči, pri tem pa sem se spomnil, da nimam prav nobenega opravka in da se moram biti kaj naučim iz razgovora.

»Vroče je, senor, in sprejem povabilo.«

Brez vsake nadaljnje besede je vstal ter me peljal na dvorišče, tlakovano z mramorjem, kjer se je na sredi nahajala kotanja vode, obraščena z vinsko trto. V senci trte je bilo več stolov in majhna miza. Ko je bil zaprti vrata patia in sva sedla, je pozvonil s srebrnim zvonom, ki se je nahajal na mizi; na to znamenje se je iz hiše prikazalo mlado, lepo dekle, oblečeno v lično špansko nošo.

»Prinesi vina,« je velel moj gostitelj.

Prinesla je vino, belo vino iz Oporta, kakršnega še nisem bil okusil.

»Na zdravje, senor — — —« Moj gostitelj je umolknil, držal kozarec v roki, in me vprašujoče pogledal.

»Diego D'Aila,« sem odgovoril.

»Paht!« je rekel. »Špansko ime ali nemara umetno špansko ime; doslej še nisem slišal takega, dasi imam dober spomin za imena.«

»Tako mi je ime, ako ga sprejmete ali ne, senor — —« tedaj sem iz njega vprašujoče pogledal.

Priporočamo LUDSKO KNJIZNICO (jugoslovanska knjižarna v Ljubljani): 19. zv. J. O. Curwood, Kazan, voliti pes. Kanadski roman. 18 Din. vezan 30 Din. — 20. zv. Ed. About, Krati gora. 18 Din. vezan 30 Din. — 21. zv. H. R. Haggard, Jutranja zvezda. 30 Din. vez. 40 Din. — 22. zv. Otoka kaplana Granit. Popolnjenje okoli sveta. Roman v treh delih. 48 Din. vez. 58 Din.

KAVA HAG

Prava zrnata kava, ki ji je odvzet strup za srce in živce kofein. — Popolnoma neškodljiva, a obenem okusna in blagodišeča kakor najfinejša domača kava. Zahtevajte povsod:

ZA TRGOVCE: KAVA HAG, ZAGREB, BOŠKOVIČEVA UL. 9

KAVO HAG

Stavbeno in tesarsko podjetje

VILJEM TREO

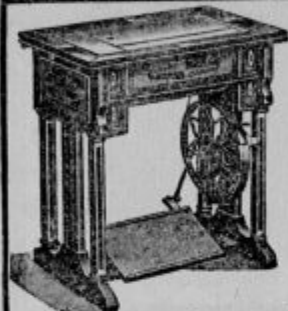
izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela in načrtje

Tel. interur. 103 Ustanovljeno 1830

Gospodarska c. 10 Vošnjakova ul. 4

Še 15 dobrih zidarjev

za dela pod streho naj se zgleda pri vodstvu zgradbe tvornice Intex v Kranju ali pri gradbenem podjetju Ing. Josip Dedek, Ljubljana VII. Žibertova 7.

Edino najboljši šivalni stroji in kolesa

za rodbino, obrt in industrijo so le

JOS. PETELINCA

Najnižje cene! Gritzner, Adler Tudi na obroke!

LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezenju brezplačno. Večletna garancija.

Centenemu občinstvu v ljudno naznanjam, da sem prevzela staroznano

gostilno pri „TURKU“

Stratiška ulica št. 22.

Skrbela bom za izborni jed in pijačo ter točno postrežbo. Na razpolago so sobe za tučce in posebna soba za društvene sestanke. Vsako soboto in nedeljo domače krvave klobase. Abonenti se sprejemajo na dobro domačo hrano.

Za obilen obisk se priporoča

FANI PLAPER

bivša gostilničarka Buffeta v Kolodvorski ulici št. 25.

Vsled opustitve

USNJARNE

so sledeči jako dobro ohranjeni

STROJI

poceni na prodaj

120 HP parni stroj s kotlom (12 atm., 60 m² kurilne ploskve, Breitfeld & Danek, Blansko)

Akumulatorska baterija (120 elementov, 220 volt, Accumulatorenfabrik Wien, skoraj nova)

Entfleischmaschine

Bandmesserspaltmasch.

Težka Lederwalze (Glaser-Luzzatto, Wien)

„Altera“ Narbenpresse (in 6 plošč)

„Rapid“ Auswalkmaschine

Ausreckmaschine

10 različnih strojilnih in pralnih sodov (deloma z Umkehrsteuerung)

Rindenbrecher in Lohmühle

različni dynamostroji in elektr. motorji za istomerni tok

Interesenti naj se obrnejo pod šifro „606/P-345“ na INTERREKLAM d. d. oglasni zavod, Zagreb, Strossmayerova 6.

Gasilna društva, pozor!

Motorna brizgalna 60 m² na uro do 60 m višine.

Motor: 4 cilindre z 22/36 HP. — Cena brez cevi franko

tu: Din 38.000 do 40.000.

Vse auto-brizgalne 30-40%, ceneje kot konkurenčni izdelki

dobavlja zastopstvo Renault

A. LAMPREI, Dunajska cesta št. 22

KLOBUK

lepa oblika Din 68.-, fin 76.-, zelo moderni in fini 125.-, fin plišast klobuk 190.-, moderni iz fine zaječke dlake 200.-. Specialiteta „ITA“ 240.-, fantovski 45.- in 58.-, fini lovski 98.-. Krasna sport kapa 27.-, moderna 35.-, zelo fina 45.-, nadalje čevlje, konfekcija, perilo po zelo nizki ceni prodaja veletrgovina R. Stermecki, Celje št. 18. Pišite takoj po ilustrirani cenik z več tisoč predmeti. Železniška vožnja se nakupu primerno povrne. Trgovci engro cene.

Prepričajte se tudi Vi,

da postane Vaša obleka zopet kot nova, ako jo pustite kemično čistiti, plisirati in likati v tovarni

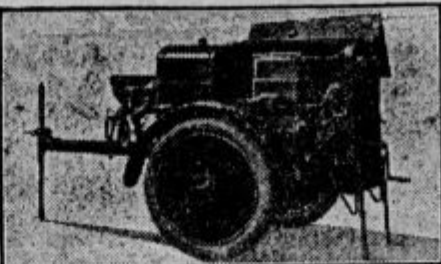
Jos. Reich, Ljubljana

Poljanski nasip 4-6

Sprejemališče: Šeidenburgova ul. 3

Postrežba točna

Cene zmerne

Pravi „SIDOL“ nosi na vseh steklenicah in tubah ime „SIDOL“ Odklanjajte ponarejene znamke!

Predno kupite

zimsko oblačila oglejte si zalogo pri

JOS. ROJINA

Ljubljana, Aleksandrova cesta 3

ČREVA

vsakovrstna po najugodnejši ceni kakor vsako leto vedno v zalogi. Kupim tudi surovi in stopljeni loj in ga plačam po najvišji dnevni ceni.

JOS. BERGMAN, LJUBLJANA

Poljanska cesta štev. 53

LOKAL

v sredini mesta, pripraven za železnino, ISČEM. Posredovalci izključeni. Cenj. ponudbe pod šifro: „LOKAL 12“ na upravo lista. — Istotam naprodaj

tovorni avto

znamke „Mercedes“. — Ponudbe na upravnishvo „Slovenca“ pod šifro: „Tovorni avto 14“ — 7081.

PUH - PERJE

R. MIKLAUC LJUBLJANA

Znižane cene in največje skladišče dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, otroških vozičkov, vsakovrstnih nadomestnih delov, pneumatike. Posebni oddelek za popolno popravo, emajliranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. — Ceniki franko. „TRIBUNA“ - F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska 4

Velour

m od Din 122 naprej

Pliš

m od Din 250 naprej

v vseh barvah za damske plašče

Gričar & Mejač

samo

Selenburgova ulica štev. 3.

Zastopnik

dobro vpeljan v državi SHS, ki pridno potuje po tem ozemlju, se išče za takojšnji nastop. — Prijazne ponudbe naj se pošljejo z navedbo zastopanih tvrdk in referenc na naslov:

Mechan. Weberei Richard Lederer
Warnsdorf, Č. S. R.

LOKOMOBILI

MOTORJI DIZEL IN SAUGAS

GATERJI PINI & KAY KOMPL. ŽAGE

Ugodni plačilni pogoji

Braća Fischer d. d.
Zagreb, Pantovčak 1b

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzoiav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon štev. 57, 470 in 979

Račun poštno ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 250.000.000.—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Sales deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vložne knjižice. — Direktne zveze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Prodaja srečk Državne razredne loterije.